Železničář

TÝDENÍK SKUPINY ČESKÉ DRÁHY, a. s. | ČÍSLO 46 | ROČNÍK XVI | 26. LISTOPADU 2009 | CENA 5 KČ

Nezapomeňte: Mikulášská besídka se koná 29. 11. ve 14 h v PALACE CINEMAS na Smíchově v Praze.

Představujeme jízdní řád 2010

Přinášíme přehled hlavních změn v dálkové a mezistátní dopravě. STRANY 2, 5

Proč se propadl tunel u Jablunkova

Náš reportér se vydal na místo, kde se zbortilo 82 metrů půdy. STRANA 4

Inzerát ji dovedl až do Pendolina

Ostravská stevardka Silvie Klavačová vám za barem zlepší náladu. STRANA 7

krátce

Vlak pro radost na jihu Čech

V úterý 24. listopadu vyjel z Českých Budějovic do Čimelic Vlak pro radost. Ve vlaku, který tvořila jednotka Regionova, sedělo asi 50 hostů z různých sociálních zařízení Jihočeského kraje, ale i senioři z Českých Budějovic. Na tradiční podzimní akci se podílelo také město Písek. Cílem bylo ukázat, jak mohou jednotkami Reginova cestovat lidé se zdravotním postižením, zejména vozíčkáři.

Webové stránky v novém kabátě

České dráhy připravují nové webové stránky, které budou přehledné a jednoduché. Spuštěny budou 13. prosince. Mezi novinky pro zákazníky patří cenový asistent, s jehož pomocí si lidé rychle najdou nejvýhodnější typ jízdního dokladu. Po vyplnění základních údajů, jako je start a cíl cesty, počet cestujících, datum jízdy, případně nárok na zákaznickou slevu, jim kalkulátor sám nabídne nejvýhodnější variantu jízdenky a její cenu. Postupně budou přibývat další aplikace jako odjezdové tabule a tipy na cestu. Úplná anglická verze stránek bude spuštěna v červnu příštího roku.

Rozšiřujeme nabídku eTiketů

V souvislosti se změnou jízdního řádu dochází k výraznému rozšíření nabídky eTiketů do Rakouska, včetně možnosti přestupu na další spoje. Díky tomu se cestující nově dostanou s levnými elektronickými jízdenkami např. do Bregenzu, Insbrucku, Villachu, Grazu a Klagenfurtu. V nabídce zůstává i eTiket Praha – Lublaň, nově ovšem s přestupy v Linci a v Salcburku. Z důvodu ukončení provozu vlaku EC Comenius bude zrušen eTiket do Krakova.

Beata Rajská má MARNIVOST 2010

V prostorech Černínského paláce byla ve čtvrtek 12. listopadu uvedena nová kolekce Beaty Rajské MARNIVOST 2010. Partnerem akce byly i České dráhy, se kterými návrhářka dlouhodobě spolupracuje. Letos byla dokonce předsedkyní poroty v soutěži Tvář ČD. A proč zvolila Beata Rajská zrovna takový název? „Marnivost jako jeden ze sedmi hříchů budiž ženě odpuštěna, protože jde ruku v ruce s krásou, módou a stylem," řekla návrhářka. **(red)**

OMLAZOVACÍ KÚRA. Ve zmodernizovaných vozech, které jsou často i 30 let staré, najdou cestující kromě nových potahů z prodyšného materiálu také kompletně opravené záchody. Změna k lepšímu je poznat na první pohled. FOTO **MICHAL MÁLEK (3x)**

Lepší vozy pro cestující

Zvýšení kvality vozového parku nemusí znamenat jenom nákupy nových vagonů. Časově i finančně výhodným řešením je rovněž renovace interiérů vozů, tzv. humanizace.

Jednou z podmínek zvýšení kvality služeb je na základě zákaznického průzkumu modernizace vozového parku. Nákup nových vozidel a modernizovaných vozů je hlavní prioritou Českých drah. Investiční prostředky jsou však omezené a nelze najednou vyměnit všechny vozy, které jsou třeba více než 30 let staré.

Rychlé zvýšení kvality

Jedním z řešení je alespoň renovace interiérů rychlíkových vozů 1. a 2. třídy. Tento program je někdy také nazýván jako humanizace rychlíkových vozů. Při ní neprochází vagony kompletní modernizací, přesto je významně vylepšen jejich interiér. Jde o finančně méně náročné a rychlé vylepšení kvality cestování v rychlících.

Většina vozů řady A, B, BDs, které zajišťují vozbu vlaků kategorie R, dokonce neprošla úpravou interiérů za celou dobu jejich provozu. Tyto vozy mají stále koženková sedadla (mnohdy již prosezená), zápach z toalety často nelze odstranit ani důkladným čištěním, okna již netěsní a v zimních měsících pak vzniká nepříjemný průvan a teplotní nepohoda.

HUMANIZACE RYCHLÍKOVÝCH VOZŮ

První desítka vozů 1. třídy prošla tzv. humanizací v létě a nyní na ni navázala druhá, také desetikusová série, která bude dokončena do konce roku. Hotová je také prototypová obnova interiéru vozu 2. třídy. Dále se připravuje výběrové řízení na asi stokusovou sérii, která navíc dostane nový vnější lak ve firemních barvách. S těmito vozy bychom se pak měli setkávat v ucelených soupravách, např. jedny z prvních začnou jezdit na trase Praha – Ústí nad Labem – Cheb nebo Brno – Břeclav – Olomouc.

Příjemné oživení na dálkových trasách

Vozy při této „omlazovací kúře" dostávají třeba nové podlahové krytiny, opraveny a natřeny jsou záchody, sedačky mají nové potahy. Ty procházejí také celkovou opravou. Ve 2. třídě nahrazujeme nepohodlnou koženku příjemným prodyšným materiálem, který interiér vagonu výrazně oživí. Cestující tak na první pohled uvidí změnu k lepšímu. Pro cyklisty se počítá u vozů 2. třídy s úpravou jednoho představku, kdy se místo umývárny a toalety nainstalují závěsné háky na kola. V tomto prostoru bude možná přeprava až pěti kol.

Tento projekt má za cíl alespoň částečně zkvalitnit cestování na dálkových trasách, kde interiéry vozů již nevyhovují současným požadavkům zákazníků. Doufám, že tento krok nám pomůže překlenout období postupného nasazování nových klimatizovaných vozů nebo jednotek pro dálkovou dopravu.

ROSTISLAV NOVÁK

Autor je ředitel Odboru kolejových vozidel.

Techniku ovládají oběma rukama

Výpravčí v dopravní kanceláři v Července má k dispozici sedm monitorů, dále šest klávesnic a stejný počet počítačových myší.

Při podrobnějším sledování práce výpravčího zaráží nepřehlédnutelná maličkost – při své práci ovládají několik počítačových myší oběma rukama najednou. Zdánlivá maličkost, ale zkuste si cvičně umístit kurzor na správné miniaturní místo na monitoru. A výpravčí v Července zvládá až čtyři myši najednou.

Okamžitý kontakt s vlakem je k nezaplacení

„Naši výpravčí jsou speciálně školeni a také pro tuto práci vybíráni. Moderní technika jim jednoznačně ulehčuje život. Jsou zvyklí dělat několik úkonů najednou, a přitom se na každý jednotlivě koncentrovat. Pokud byste se našich lidí zeptali, zda by se vrátili do dob elektromechaniky se stavědly, tak vám odpoví, že určitě ne. Všichni do jednoho, včetně mě, tvrdí, že dnešní situace je stonásobně lepší," usmívá se dozorčí provozu Petr Šrůtek (viz foto).

„Práce na jednotném obslužném pracovišti je pohodlná. Každý z našich zaměstnanců si totiž může sám za sebe rozhodnout, jak bude postupovat v daném případě, což je pro ně obrovským stimulem k jejich práci," říká dozorčí Šrůtek a dodává: „K nezaplacení je systém TRS, který ulehčuje okamžitou radiovou komunikaci se strojvedoucími. Jde o neocenitelného pomocníka v běžném provozu, protože se naší stanicí jezdí běžně rychlostí 160 km/h, což klade zvýšené nároky na bezpečnost a soustředění."

Co všechno uvidíte na sedmi monitorech

A pro ty, které zajímá technika, doplňme, co je vidět na sedmi monitorech v dopravní kanceláři. Jeden zobrazuje informační systém INISS, tedy zadávání pokynů pro odjezdové tabule a pro automatické hlášení informací cestujícím. Další, technologický monitor zabezpečovacího zařízení ESA 11 s JOP, slouží k monitorování správné činnosti různých zařízení. Následuje GTN – graficko-technologická nadstavba zabezpečovacího zařízení, která v reálném čase graficky zakresluje jízdy vlaků v jednotlivých stanicích na traťovém úseku.

Další dva monitory zobrazují kolejiště stanic Červenka a Štěpánov a příslušné přilehlé traťové úseky. Šestý počítač s ISOŘ, intranetem a CDS slouží například pro ukládání vzorů rozkazů pro zpravování. A nakonec sedmý počítač se využívá pro elektronickou poštu. **MARTIN HARÁK**

sloupek

Dálkové řízení na Benešov

S nástupem nového grafikonu končí práce na 4. koridoru v úseku Praha-Hostivař – Benešov u Prahy.

JIŘÍ KOLÁŘ
Náměstek generálního ředitele ČD pro provoz

V celém traťovém úseku zmizela stavědla a hradla, stanice a traťové úseky řídí elektronická stavědla, která výpravčí obsluhují pomocí JOP. Dochází ale k dalším významné změně, které si cestující veřejnost prakticky nevšimne, ačkoliv má výrazný vliv na plynulost železniční dopravy a značně zvyšuje bezpečnost a kvalitu řízení dopravy. Jedná se o postupné zavádění dálkového ovládání jednotlivých stanic.

První stanicí zapojenou do dálkového ovládání byly závěrem minulého roku Říčany. Vlakovou dopravu tam řídí výpravčí ze žst. Praha-Uhříněves. Další dálkově ovládanou stanicí jsou Strančice. Od 1. prosince 2009 již výpravčího ve Strančicích nespatříte. Veškeré řízení dopravy bude prováděno bez personálního nárůstu výpravčími žst. Praha-Uhříněves. Vybudováním nového zabezpečovacího zařízení s možností dálkové obsluhy dochází i ke snížení počtu zaměstnanců. Ke stejnému datu dojde k úspoře pěti výpravčích železniční stanice Strančice a pěti dozorců výhybek v železniční stanici Senohraby. Kromě odchodu jednoho zaměstnance s využitím doprovodného sociálního programu najdou všichni ostatní uplatnění v rámci obvodu RCP Praha.

anketa

Jak si připomínáte listopad roku 1989?

JAN VESELÝ

Finančník, bývalý výpravčí

Právě jedu do Prahy na Staroměstské náměstí, abych si dění roku 1989 připomněl. V pátek 17. listopadu před dvaceti lety jsme ale zrovna jeli do Budapešti a čekali v Čadci na čtyři hodiny zpožděný rychlík Bathory do Budapešti.

PETRA HAVLÍKOVÁ

Hláskařka

Na státní svátek jsme byla normálně v práci, ale vzpomínám si dobře, jak jsme to tehdy před dvaceti lety sledovali v televizi.

OLDŘICH ČÍŽEK

Systémový specialista

S kolegy z kroužku jsem v rosickém muzeu připravoval a organizoval výstavu totalitních artefaktů nazvanou V tomhle jsme žili. **(mn)**

Jízdní řád 2010 – dálková doprava

Přinášíme vám základní přehled změn v dálkové vnitrostátní dopravě, které začnou platit 13. prosince 2009. Počet spojů zůstane zachován přibližně na stejné úrovni, většinou dojde pouze k časovým posunům.

PRO LIDI. Při sestavování nového jízdního řádu se vycházelo z požadavků a potřeb cestujících. FOTO **MICHAL MÁLEK (2x)**

Optimalizace jízdního řádu je zaměřena na posílení dopravy na nejvytíženějších linkách a naopak na snížení rozsahu dopravy tam, kde byly dálkové vlaky málo využité. Více spojů tak vyrazí například na trati z Prahy přes Havlíčkův Brod do Brna, zcela nová koncepce spojení bude zavedena na trase Brno – Olomouc – Šumperk – Jeseník.

Všechny dálkové vlaky jedoucí do a z Prahy budou směřovat na pražské hlavní nádraží, které se stane nejdůležitějším přestupním uzlem v Česku. Během pracovního dne odbaví na tomto nádraží více než tisíc vlaků. V ranní dopravní špičce zde každou minutu odjede nebo přijede jeden vlak. Omezení jízdy některých rychlíků je směřováno hlavně do sobotních večerů nebo do nedělních rán, kdy je menší poptávka po dopravě.

Praha – Ostrava, resp. Vsetínsko / Zlínsko

Na této trase je rozšířen provoz vlaků SC Pendolino Praha – Ostrava ve dvouhodinovém intervalu, zachován rozsah EC/IC/Ex vlaků Praha – Olomouc – Ostravsko (– Polsko / Slovensko), resp. Vsetínsko (– Slovensko) nebo Zlínsko v jednohodinovém intervalu a rychlíků Praha – Přerov – Vsetínsko / Zlínsko ve dvouhodinovém intervalu.

Vlaky SC Pendolino rozšíří svůj provoz o další dva páry, které nahradí dosavadní pomalejší vlaky IC Manažer a Leoš Janáček. Novinkou je také pondělní ranní spojení vlakem SC Pendolino z Třince (odj. 4.35 h), Českého Těšína (odj. 4.45 h) a Karviné hl. n. (5.04 h) s příjezdem do Prahy hl. n. v 8.31 h.

Rozsah dopravy vlaků EC/IC a Ex je zachován, dochází však k některým změnám v cílových stanicích. Například vlak IC Bohemia do Bohumína s odjezdem z Prahy hl. n. po šesté hodině pojede pod názvem Kysuca přes Bohumín až do Českého Těšína a Žiliny. Vlak EC Comenius do Krakova s odjezdem z Prahy po 14. hodině bude nahrazen spojem IC Leoš Janáček do Bohumína. Místo dnešního spoje IC Hutník po 16. hodině pojede IC Jan Perner, který bude pokračovat z Českého Těšína až do Žiliny. IC Ostravan po 18. hodině pojede jako vlak IC Hutník z Ostravy přes Havířov do Českého Těšína a pod názvem Ostravan bude prodloužen současný expres Praha (odj. 20.04 h) – Přerov, který bude pokračovat až do Bohumína. Podobné změny jsou plánované také v opačném směru z Ostravska do Prahy.

V rychlíkové dopravě dochází k minimálnímu počtu změn. Ranní rychlík Vsacan z Pardubic do Vsetína bude nově vyjíždět již z Hradce Králové, rychlík Portáš ukončí (zahájí) svou jízdu kromě pátku a neděle ve Vsetíně a nepojede do Horní Lidče. Noční rychlík Amicus Praha – Přerov – Břeclav je nově přesměrován na trať přes Brno. Dochází k omezení počtu zastávek u nočních rychlíků Šírava a Excelsior, které nově projedou například stanice Choceň, Ústí nad Orlicí, Suchdol nad Odrou nebo Studénka. Vlaky EC/IC/Ex i rychlíky nově zastaví v obou směrech ve stanici Praha-Libeň. Rychlíky navíc zastaví také ve stanici Mohelnice.

Praha – Brno přes Č. Třebovou i Havl. Brod

Na trati Praha – Brno přes Českou Třebovou je zachován hodinový takt vlaků SC/EC a IC a dvouhodinový takt rychlíků Praha – Brno. U spojů SC/EC a IC dochází především ke změnám cílových stanic některých vlaků. Hlavní novinkou je ale přesměrování všech těchto vlaků z / do Prahy hl. n., všechny budou mít nově jednotný odjezd vždy v 39. minutu od 4.39 do 20.39 hodin. Vlaky EC budou střídavě zastavovat ve stanici Kolín a Česká Třebová, které tak budou obsluhovat každé dvě hodiny.

Spoje SC Antonín Dvořák a Slovenská strela budou nahrazeny spoji kategorie EuroCity sestavený z klasických klimatizovaných souprav. Vlak Slovenská strela bude navíc v úseku Praha – Břeclav spojen s vlaky Vídeň – Praha – Berlín – Binz, resp. Berlín – Praha – Vídeň. Vlak EC Zdeněk Fibich pojede nově jako IC jen do Břeclavi, EC Gustav Klimt jako IC František Křižík do Brna, v čase spoje SC Slovenská strela pojede vlak IC Josef Václav Myslbek do Brna. Poslední rychlé spojení bude expres Brněnský drak, který nově zastaví ve Svitavách (příj. 22.28 h), v Letovicích (příj. 22.48 h) Skalici nad Svitavou (příj. 22.57 h) a Blansku (příj. 23.09 h). Vlak EC Alois Negrelli s příjezdem do Brna po půlnoci v úseku Praha – Brno nepojede, naopak je zaveden první ranní vlak z Prahy ve 4.39 h s názvem EC Gustav Mahler.

Také v opačném směru z Brna do Prahy jsou podobné změny. Spoj SC Slovenská strela nahradí nový vlak IC Josef Václav Myslbek Brno hl. n. (odj. 6.35 h) – Praha hl. n. (příj. 9.21 h), spoj Gustav Klimt bude nahrazen IC František Křižík Brno hl. n. (odj. 8.35 h) – Praha hl. n. (příj. 11.21 h) a vlak SC Smetana, který pojede v trase současného vlaku SC Antonín Dvořák bude nahrazen IC Zdeněk Fibich Břeclav (odj. 12.02 h) – Praha hl. n. (příj. 15.21 h).

V rychlíkové dopravě bude zrušen ranní rychlík 864, který nahradí expres Brněnský drak. Tyto vlaky jezdí téměř ve shodný čas. Nově expres Brněnský drak zastaví v Blansku (odj. 4.50 h), Skalici nad Svitavou (odj. 5.00 h), Letovicích (odj. 5.08 h) a ve Svitavách (odj. 5.27 h) a do Prahy hl. n. přijede v 7.20 h.

Na trati Praha – Brno přes Havlíčkův Brod je zachován dvouhodinový interval rychlíků, který je nově doplněn ve špičkových časech pracovních dnů několika spoji. Ty zkracují interval na 60 minut. Ve směru do Brna jsou to vlaky Havlíčkův Brod (odj. 7.02 h) – Brno hl. n. (příj. 8.42 h), Praha hl. n. (odj. 15.00 h) – Brno (příj. 18.42 h) a Praha hl. n. (odj. 20.00 h) – Havlíčkův Brod (příj. 22.00 h). V opačném směru jsou to vlaky Brno hl. n. (odj. 15.22 h) – Praha hl. n. (příj. 19.05 h), Brno hl. n.(odj. 17.22 h) – Havlíčkův Brod (příj. 18.56 h) a Havlíčkův Brod (odj. 3.58 h) – Praha hl. n. (příj. 6.05 h).

Praha – Č. Budějovice přes Tábor i Příbram

Na trase Praha – České Budějovice přes Tábor je zachován hodinový interval rychlíků a jednoho spoje InterCity. Jízdní řád i nadále ovlivňuje rozsáhlá stavební činnost na 4. koridoru. Díky dokončení staveb v úseku Praha – Benešov u Prahy a obnovení provozu regionální dopravy bude u rychlíků zrušeno dočasné výlukové zastavení rychlíků. Na této trase jsou zrušeny málo využité večerní a noční vlaky Sp Jordán a Sp F. A. Gerstner.

Na trase spojující Prahu a jihočeskou metropoli přes Příbram je zachován základní dvouhodinový interval, provoz některých vlaků je však omezen v závislosti na jejich vytížení. Proto některé vlaky jedou jen v pracovní dny a v sobotu, například vlak R 1248 Praha hl. n. (odj. 11.34 h) – České Budějovice (příj. 14.46 h), některé pojedou jen v sobotu a v neděli jako vlak R 1246 Praha hl. n. (odj. 9.34 h) – České Budějovice (příj. 12.46 h). Vlak R 1247 České Budějovice (odj. 9.07 h) – Praha hl. n. (příj. 12.28 h) pojede nově jen v sobotu. Ke změnám dochází také u posledních večerních spojů z Českých Budějovic do Písku, resp. Prahy.

RYCHLEJI. Některé spoje kategorie EC a IC budou na trase z Prahy do Ostravy nahrazeny moderními soupravami Pendolino.

Praha – Plzeň – západní Čechy

Na této trase je zachován hodinový interval rychlíků v úseku Praha – Plzeň, které dále pokračují do různých míst západních Čech, například do Klatov, Domažlic a Chebu, kam směřuje každý druhý spoj. Postupné dokončování stavby mezi Plzní a Chebem umožní zkrátit cestovní čas do Chebu přibližně o 10 minut a v opačném směru o 5 minut. Všechny rychlíky v tomto směru budou nově končit ve stanici Cheb (místo dosavadních Františkových Lázní).

I na této trase dochází k optimalizaci nabídky v závislosti na požadavcích cestujících. Nově byly odjezdy posledních dvou vlaků z Prahy do Plzně uspíšeny přibližně o 60 minut. V neděli ráno bude omezen provoz prvního ranního spoje z Chebu do Plzně po 4. hodině.

Praha – Ústí nad Labem – severozápadní Čechy

Na této trase je zachovaný současný model, zahrnující dvouhodinový takt EC vlaků Praha – Děčín – SRN, dvouhodinový takt rychlíků Praha – Ústí nad Labem – Cheb a dvouhodinový takt rychlíků Praha – Děčín s doplněnými posilovými vlaky ve špičce. Největší změnou na této trase je převedení všech vlaků, tedy jak EC spojů ze/do SRN, tak i rychlíků z / do Děčína do stanice Praha hlavní nádraží. Vlaky v obou směrech zastaví ve stanici Praha-Holešovice.

Praha – Tanvald

Na této trase je zachován základní dvouhodinový interval, nepojedou však dva sedlové spoje R 1142 a R 1141.

Praha – Hradec Králové – východní Čechy

Ve směru do východních Čech dochází k rozsáhlejším změnám. Je zachován jednohodinový interval Praha – Hradec Králové a dvouhodinový interval rychlíků, které pokračují dále do Trutnova hl. n. Naopak dochází k zásadním změnám u spojů, které jezdí ve směru Hradec Králové – Letohrad. Většina těchto vlaků bude nově začínat nebo končit v Hradci Králové hl. n. Z Hradce Králové budou zajištěny přípoje spěšnými vlaky do Doudleb nad Orlicí.

U vybraných spojů bude zachováno přímé spojení Prahy a Doudleb nad Orlicí, resp. Letohradu například s odjezdem z Prahy hl. n. ve 13.10 a v 15.10 h. Několik přímých vlaků je zachováno ve špičce (ráno a odpoledne) také v opačném směru z Letohradu, resp. z Doudleb nad Orlicí.

Kolín – Rumburk

Podobně jako na některých jiných tratích je u vybraných spojů omezen provoz jen na některé dny v týdnu.

Plzeň – České Budějovice – Jihlava – Brno

Na této trase jezdí vlaky ve dvouhodinovém intervalu, který byl zachován. U některých spojů mimo špičku však bylo omezeno období jízdy. Například rychlík Vajgar pojede v úseku Brno hl. n. (odj. 9.20 h) – Jihlava (příj. 11.19 h) mimo letní sezonu jen v pátek, sobotu a neděli. Podobné omezení platí pro rychlík Junák v úseku Jihlava (odj. 12.39 h) – Brno hl. n. (příj. 14.37 h). Zkrácena je trasa rychlíku Rožmberk, který nově pojede jen v úseku Plzeň – Brno a zpět.

Brno – Ostrava

Na této trase jsou v provozu ve dvouhodinovém intervalu dva systémy rychlíků. Jednak rychlé spoje s menším počtem zastávek mezi Přerovem a Ostravou a jednak rychlíky, které mají větší počet zastavení mezi Přerovem a Ostravou. Brno a Ostrava jsou tak spojeny rychlíky s cestovním časem mezi 2 hodinami a 5 minutami, resp. 2 hodinami a 15 minutami téměř každou hodinu. Novinkou je zastávka rychlých spojů v Hranicích na Moravě.

V souvislosti s optimalizací nabídky však došlo k úpravě četnosti jízdy některých vlaků mimo dopravní špičku. Například rychlík 731 Brno hl. n. (odj. 5.02 h) – Bohumín (příj. 7.36 h) pojede jen v pracovní dny a rychlík 833 Brno hl. n. (odj 8.02 h) – Bohumín (příj. 10.30 h) bude zrušen.

Brno – Olomouc – Šumperk – Jeseník

Nejrozsáhlejší změny čekají cestující na trati z Brna do Olomouce, Šumperku a Jeseníku. Díky dokončené elektrizaci úseku Zábřeh na Moravě – Šumperk je značná část přímých spojů vedena v trase Brno – Olomouc – Šumperk. Nová koncepce jízdního řádu tak počítá se základním dvouhodinovým intervalem rychlíků a spěšných vlaků mezi Brnem a Šumperkem. Zachováno je také přímé tradiční spojení Brno – Olomouc – Jeseník, ovšem v upravených časech a rozsahu.

Novinkou je přímé sezonní spojení Brna s turistickou oblastí Jeseníků posilovým rychlíkem, který pojede v sobotu a v neděli v letní a zimní sezoně o hodinu později, než je současné první spojení. Místo odjezdu v 5.15 h pojede posilový přímý vlak do Jeseníka až v 6.13 h. Posunuté na časnější dojezdy jsou také příjezdy vlaků z Jeseníka do Brna. Na trati ze Šumperku / Zábřehu na Moravě do Jeseníku bude zajištěn dvouhodinový interval přímých vlaků z Brna nebo vlaků s návazností na tyto spoje.

Olomouc – Břeclav – Brno

Na této významné trase napříč Moravou jsou zachovány dvouhodinové intervaly rychlíků Olomouc – Břeclav – Brno a rychlíků a expresů Praha – Přerov – Luhačovice / Veselí nad Moravou / Zlín. Dále tuto trať využívá několik vlaků EuroCity a InterCity. U rychlíků a expresů nedochází k významným změnám, jen u některých spojů na okraji dne mimo přepravní špičku dojde k omezení jízdy ve vybraných dnech. Například rychlík 800 z Hodonína do Brna nepojede v neděli, podobně rychlík 816 z Olomouce hl. n. do Břeclavi a Brna nepojede v sobotu.

Významné změny jsou u spojů EuroCity a InterCity, kde dochází k časovým posunům jízdy vlaků přibližně o 60 minut. Na této trati tak zůstávají v provozu mezistátní EC vlaky Polonia Varšava – Vídeň – Villach a Sobieski Varšava – Vídeň. Vlak EC Moravia jede v nové časové poloze v trase Bohumín – Břeclav – Nové Zámky / Bratislava – Břeclav – Bohumín a spoj Devín je nahrazen dvěma páry vnitrostátních vlaků IC Rastislav a Hukvaldy Bohumín – Břeclav. Ty v Břeclavi navazují na vlaky EuroCity do / z Bělehradu, Budapešti, Bratislavy, Vídně a Villachu.

Olomouc / Jeseník – Krnov – Ostrava

Také na těchto tratích, podobně jako na ostatní síti, dojde k optimalizaci málo využitých spojů na okraji dne. Půjde například o nedělní omezení jízdy rychlíků 819 Olomouc hl. n. – Ostrava v úseku Olomouc – Krnov, R 881 Jeseník – Ostrava, R 818 Krnov – Olomouc nebo R 880 Ostrava – Jeseník.

PETR ŠŤÁHLAVSKÝ

Přehled změn v regionální dopravě vám přineseme v dalším čísle.

Musím být i trochu diplomatka

Ženy pracují ve vysokých manažerských funkcích stále častěji. Jednou z nich je Lenka Horáková, matka tří dětí, která se stala vůbec první ředitelkou Krajského centra osobní dopravy v historii Českých drah.

Historie železnice na Vysočině se začala psát roku 1868. Tehdy bylo utvořeno konsorcium za účelem vytvoření co možná nejkratšího spojení Vídně s Děčínem a rozhodlo se o výstavbě tratě z Kolína do Havlíčkova Brodu. Železnice na Vysočině ale nežije pouze z historie, i zde se začalo s opravami a modernizacemi. Právě končí rekonstrukce tratě z Havlíčkova Brodu do Jihlavy, opravou prošly stanice v Jihlavě, Světlé nad Sázavou, Přibyslavi. V současné době se přestavuje budova v Havlíčkově Brodě a připravují se rekonstrukce nádraží v Chotěboři, Žďáru nad Sázavou, Novém Městě na Moravě a v dalších místech. Zákazníci mají k dispozici ČD centra v Jihlavě a Havlíčkově Brodě.

Krajské centrum osobní dopravy Jihlava má na starosti zajištění regionální osobní dopravy v Kraji Vysočina. Tento hornatý region sice rozlohou patří mezi pět největších územně samosprávných celků, ovšem hustotou 75 obyvatel na čtvereční kilometr patří naopak mezi tři nejmenší. Lenka Horáková má se zdejší vlakovou dopravou dlouhodobé zkušenosti.

Dříve jste zde působila jako vrchní přednostka. Jak moc se teď vaše práce v pozici ředitelky KCOD liší?

Ředitelka KCOD musí věnovat velkou část pracovní doby jednání s krajským úřadem, starosty, se zákazníky. Potřebuje širší

NA VYSOČINĚ SE POČET SPOJŮ V PROSINCI SKORO NEZMĚNÍ.

právní povědomí, schopnost vyjednávat, být i trochu diplomatka. Znalost železničního provozu, personalistiky i ekonomického myšlení je samozřejmostí.

K jakým podstatným změnám v grafikonu vlakové dopravy dojde v Kraji Vysočina s novým jízdním řádem?

Zůstane zachován počet vlaků, ovšem u některých dojde k výrazným změnám v časových a denních polohách. Je to výsledkem dohody mezi Krajským úřadem Kraje Vysočina, se kterým máme konstruktivní spolupráci, a zájmu cestujících o vlakovou dopravu. Spoje bylo možno udržet i díky vládnímu usnesení o dofinancování veřejné dopravy.

LENKA HORÁKOVÁ
Ředitelka Krajského centra osobní dopravy Jihlava

Vystudovala Vysokou školu ekonomickou v Praze, obor ekonomiky dopravy. Po promoci absolvovala dopravní a komerční kurz a sloužila jako výpravčí v železničních stanicích Rozsochatec, Chotěboř a Humpolec, potom jako výpravčí venkovní služby v žst. Havlíčkův Brod. Vyzkoušela si i službu na ústředním stavědle, potom působila jako dozorčí přepravy a jako ekonom uzlové železniční stanice Havlíčkův Brod. Tu i okolní stanice potom dva roky řídila jako vrchní přednostka. Od letošního roku je ředitelkou Krajského centra osobní dopravy Jihlava.

Žďár nad Sázavou je železniční stanicí s jednou z nejvyšších přeprav osob ve vašem kraji. Připravuje se zde rekonstrukce prostor pro cestující?

Krajské centrum osobní dopravy je pouze nájemcem nádražních prostor, přesto mohu říci, že rekonstrukce žďárského nádraží proběhne od začátku příštího roku a skončí patrně na konci roku 2011.

Jak vnímáte současný vztah mezi cestujícími na straně jedné a pracovníky Českých drah, kteří zajišťují osobní přepravu, na straně druhé?

Jezdím služebně i s rodinou převážně vlaky a pozoruji podstatnou změnu v chování osobních pokladních, pracovníků ČD center i vlakvedoucích a průvodčích. Jsou ochotní, upravení, stávají se z nich opravdoví profesionálové. Jsou vybaveni mobilními telefony, čímž se zlepšila i informovanost. Kladně to vše hodnotí i cestující. To mne těší.

Mnohá centra krajů a jejich okolí již několik let využívají integrovaných dopravních systémů. Připravuje se IDS i na Vysočině?

ZE ZAMĚSTNANCŮ ČD SE TEĎ STÁVAJÍ OPRAVDOVÍ PROFESIONÁLOVÉ.

Jeho zavedení v Kraji Vysočina se v současné době řeší. Krajský úřad si objednal vypracování studie na jeho řešení. Není to jednoduchá záležitost, protože Jihlava není jediným krajským centrem.

Co považujete za prioritu Krajského centra osobní dopravy Jihlava v nejbližším období?

Samozřejmě je to bezproblémový přechod na nový jízdní řád a zajištění takové kvality služeb, aby naši zákazníci byli spokojeni a vyhledávali služby Českých drah.

JIŘÍ JUNEK

odpovídá

ČD Net Lidl podruhé

Kdy bude znovu vyhlášena akční nabídka ČD Net Lidl? Poprvé byla hodně úspěšná...

Zájem o tuto akční nabídku nás opravdu příjemně překvapil. Připomeňme, že poprvé ji mohli naši zákazníci využít na státní svátek 28. října, přičemž v prodeji byly tyto jízdenky pouze v rámci obchodního řetězce Lidl. Cestující zaplatil 149 korun a mohl jet ve zmíněný den všemi kategoriemi vlaků na všech vnitrozemských tratích. Je ale pravda,

ALEŠ ONDRŮJ
Ředitel Odboru produktů a obchodu

že u spojů Pendolino bylo ještě potřeba získat rezervaci. Opatrně jsme odhadovali, že počet prodaných jízdenek nepřesáhne 10 tisíc, ale byli jsme vyvedeni z omylu. Nakonec se prodalo asi 16 500 těchto jízdenek, což nás motivovalo k zopakování této akce. Veřejně jsme slíbili, že tak učiníme ještě do konce roku.

Druhý termín proběhne dokonce ve třech dnech: 25., 26. a 27. prosince. Cestující ale dopředu musí vědět, v jaký z těchto dnů chce skutečně vlak použít, a konkrétní den na jízdence sám označit. Co je ale podstatné, cena zůstává stejná, to znamená 149 korun. Další podmínkou je, aby zákazník, který ČD Net Lidl použije 27. prosince, poprvé nastoupil nejpozději ve 12 hodin. Přesný termín, odkdy budou nové jízdenky ČD Net Lidl v prodeji, bude včas oznámen.

foto týdne

PÁRA POD JEŠTĚDEM. Vzpomínka na historickou jízdu na Liberecku. Zasílejte vaše fotografie s železniční tematikou a nezapomeňte na sebe uvést kontakt, rodné číslo a číslo bankovního účtu. Každá zveřejněná fotka je výherní. Jako cenu získáte 500 korun. Podmínky soutěže najdete na www.ceskedrahy.cz/zeleznicar. FOTO **DAVID HRSTKA**

doprava

Kdo bude řídit cestou domů

Kampaň pro větší bezpečnost na silnicích pokračuje. Zaměřuje se hlavně na mladé řidiče.

Do další části kampaně, o níž informovali zástupci Ministerstva dopravy a sdružení BESIP na tiskové konferenci 13. listopadu, se zapojili hudební skupiny Chinaski a Divokej Bill. Frontman prvně jmenované skupiny Michal Malátný odpovídal na tiskové konferenci na dotazy novinářů a posluchačů, mezi nimiž nechyběl ani ministr dopravy Gustáv Slamečka. Současně předvedl reklamní klip své kapely. Do akce se zapojila také Iniciativa zodpovědných pivovarů a fórum Zodpovědní výrobci lihovin, vystupující pod výstižným heslem PSR (www.pijsrozumem.cz). Letošní ročník Domluvme se! byl zahájen na třech letních festivalech Rock for People, Bernard Fest a Vizovické trnkobraní.

Tato část bezpečnostní kampaně se soustřeďuje na mladé řidiče do 25 let a nehody pod vlivem alkoholu, a to speciálně na jízdy za zábavou. Podle vyjádření zástupkyně sdružení BESIP Zuzany Ambrožové jsou zejména soboty tragické. Mladí řidiči pod vlivem alkoholu stojí za 13 procenty všech nehod a za 12 procenty všech usmrcených osob. Ústředním motem kampaně je heslo: Jedete za zábavou autem? Domluvte se předem, kdo bude řídit na cestě domů.

(mn)

Co nabízíme: snažší výběr jízdného

České dráhy chtějí od začátku platnosti nového jízdního řádu usnadnit svým zákazníkům výběr vhodného jízdného.

Pro lepší orientaci v nabídce pro cestující a pro snadnější výběr nejvhodnějšího jízdného vytvořily České dráhy takzvaný čtyřlístek. Ten specifikuje čtyři základní kategorie; ke každé z nich vychází leták zaměřený přímo na vybranou cílovou skupinu.

Vlakem poprvé

Novým zákazníkům Českých drah jsou určeny základní nabídky sahající od obyčejného jednosměrného jízdného přes zpáteční až po zvýhodněné jízdné pro děti, žáky, seniory a zdravotně postižené. V přehledné tabulce naleznou informaci, jakou slevu České dráhy k dané nabídce poskytují.

Noví zákazníci se například dozví o cenách denní a týdenní jízdenky ČD Net. Pro studenty může být zajímavé zjištění, že po předložení karty ISIC na ni získají slevu 25 procent. Za síťovou jízdenku ČD Net s platností jeden den tak zaplatí jen 450 Kč, s týdenní platností pak 940 Kč.

Důležité je také vědět, že jízdenky je možno zakoupit i na internetu, a to přes eShop Českých drah.

Vlakem denně

Pro každodenní cestování vlakem nabízejí České dráhy pestrou paletu výhodných traťových jízdenek. Ty existují v týdenní, měsíční či čtvrtletní variantě. Novinkou je možnost nahrát tyto jízdenky na In-kartu/Rail plus nebo na In-kartu, držitelé prvně jmenované karty mají nárok na slevu 25 procent.

Traťové jízdní doklady lze pořídit za výhodnou cenu i do 1. třídy. V ní lze uplatnit rovněž celoroční síťovou jízdenku In-gold, která se vyplatí při pravidelných jízdách na delší vzdálenosti.

Pro denně dojíždějící žáky a studenty nabízí České dráhy týdenní (sedmidenní) a pololetní traťové jízdenky pro 2. třídu, a to zvlášť ve variantách do 15 let a od 15 do 26

let. Tyto jízdenky platí i o víkendu. Pololetní traťové jízdenky je možné získat pouze v elektronické podobě. Nahrávají se na In-kartu/Rail plus nebo na In-kartu, přičemž v jejich ceně je zahrnuta i cena za výrobu karty.

Vlakem s In-kartou

Zákaznická karta Českých drah, neboli In-karta/Rail plus, nabízí spoustu výhod. Díky ní čerpáte slevy nejen z jízdného ve vnitrostátní přepravě, ale také na místenky a v mezinárodní přepravě. Držitelé čipových In-karet/Rail plus si mohou v eShopu Českých drah koupit výhodnou jízdenku eLiška pro cesty mezi krajskými městy v celé republice.

Pořídit si In-kartu se vyplatí každému bez rozdílu věku. Vždy s ní může cestovat ještě o čtvrtinu levněji, než kdyby si pořídil jízdenku pro danou věkovou skupinu. Například majitelé aplikace In-senior na In-kartě/Rail plus získávají slevu ve výši 25 procent z jízdného, na něž mají nárok ostatní držitelé průkazu na slevu pro důchodce.

In-kartu/Rail plus lze používat jako elektronickou peněženku k bezhotovostní platbě za jízdenky u pokladen, v nových jízdenkových automatech na nádražích a u průvodčích ve vlaku.

Vlakem na výlet

Vlak je již od počátku své existence oblíbeným dopravním prostředkem pro cesty za historickými památkami či přírodními krásami. Na výlety se vydávají nejen rodiny s dětmi, ale i skupiny cestujících bez ohledu na věk. Na Českých drahách platí pravidlo, že již dva jsou skupina. Více společně jedoucích pasažérů je však také více zvýhodněno. Ještě levněji v přepočtu na jednu osobu vyjde koupě zpáteční skupinové jízdenky.

Oblíbenou víkendovou jízdenku pro rodinné výlety je jízdní doklad SONE+. Například rodičům a až třem dětem do 15 let umožňuje cestovat po celý den již od 150 Kč. Pro jednotlivce a jejich jízdy v rámci jednoho regionu se vyplatí jízdenka REGIONet, kterou lze použít každý den v týdnu. To platí i pro již zmiňovanou nabídku ČD Net. Její výhody oceníte při cestování mezi vzdálenějšími cíli.

PAVEL TESAŘ

partneři

Strojvedoucí v Bratislavě

Nezávislí odboráři plánovali sjezd na příští rok.

Zasedání Autonomních odborů strojvedoucích Evropy (ALE) se uskutečnilo v říjnu v Bratislavě. Jednání organizace založené roku 1989 pořádala Federace strojvůdců SR. Přítomné přišel pozdravit i ministr dopravy SR Ľubomír Vážny. Těžištěm jednání bylo zapojení ALE coby rovnoprávného člena sociálního dialogu v EU a příprava kongresu, které se má roku 2010 uskutečnit ve Španělsku. Předsednictvo ALE v Bratislavě předběžně hodnotilo první akci v rámci boje o zapojení do sociálního dialogu, rezoluci schválenou zasedáním v Římě a její následné rozeslání europoslancům, Evropské komisi, národním a evropským politikům i domácím zaměstnavatelům.

Cargo ovládne Logistics

Úřad pro hospodářskou soutěž nákup schválil.

Společnost ČD Cargo může získat většinový podíl ve společnosti ČD Logistics. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) jí totiž povolil koupit od firmy Viamont 22 procent ve společnosti ČD Logistics, a navýšit tak podíl ve firmě na 56 procent. Uvedl to šéf ÚOHS Petr Rafaj. Podle rozhodnutí ÚOHS spojením společností ČD Cargo a ČD Logistics nedojde ke změně struktury trhu, která by měla za následek narušení soutěže. Fúze proto byla podle slov Petra Rafaje povolena bez podmínek. Podle účetní závěrky ČD Logistics za loňský rok měla ve firmě podíl 22 procent společnost Čechofracht, stejně tak firma Eximtra, dalších 22 procent vlastnil právě Viamont. ČD Cargo tu drželo 34 procent. Transakce byla zkoumána ÚOHS na žádost ČD Cargo od poloviny října.

Společnost ČD Logistics, založená v polovině roku 2007, poskytuje služby v oblasti železniční přepravy, skladové logistiky a distribuce kusových zásilek. Specializuje se také na skladování a manipulaci ve skladištích, které mají napojení na železniční infrastrukturu.

O nebezpečných věcech

Odborníci řešili odpovědnost za špatné značení.

V Lucembursku se koncem října konalo zasedání skupiny kvality přeprav nebezpečných věcí a současně zasedání expertů stálé skupiny pro přepravu nebezpečných věcí při UIC. Nejhorší výsledky za 1. pololetí letošního roku má slovinská společnost SŽ a maďarská MÁV Cargo, naopak nejlepších výsledků dosáhly firmy DBSR Scandinavia, DBSR Deutschland a Rail Cargo Austria.

Zástupce ČD Cargo se na zasedání obrátil s žádostí o výklad v případě označování látek značkami pro látky ohrožující životní prostředí. Zasedání konstatovalo, že povinnost dopravce kontrolovat tyto značky z ničeho nevyplývá. Jde o povinnost odesílatele, a tedy nikoli povinnost nakládce.

Nejdůležitějším úkolem zasedání bylo projednání návrhů pro listopadové Zasedání znalců RID. Na závěr byly projednávány záležitosti týkající se cisteren, cisternových vozů a kontejnerů s informací o tragické nehodě v italském Viareggiu v červnu letošního roku. Bylo konstatováno, že příčinou italské nehody nebyly nebezpečné věci. Příští zasedání se uskuteční na jaře 2010 v Šoproni.

(mn, sh)

stalo se

Zabezpečení na železnici

Na konferenci SŽDC vystoupily desítky delegátů.

V Českých Budějovicích se ve dnech 10.–12. listopadu konala již počtvrté odborná konference zaměřená na zabezpečovací a telekomunikační systémy na železnici. Konference, organizované SŽDC, se zúčastnilo takřka pět set účastníků z řad zaměstnanců železničních organizací, výrobních, dodavatelských a projekčních společností a vysokých škol, včetně zahraničních hostů ze Slovenska. Záštitu nad konferencí převzali ministr dopravy Gustáv Slamečka a hejtman Jihočeského kraje Jiří Zimola.

Ředitel Odboru automatizace a elektrotechniky SŽDC Josef Šibrava informoval účastníky o požadavcích a hlavních směrech při implementaci nových zabezpečovacích a telekomunikačních technologií v příštím období. Se svými přednáškami dále vystoupilo 39 specialistů jak z pořadatelské organizace, tak z odborných firem. Jako červená nit se konferencí prolínaly problémy související s pískováním a ztrátou šuntu v železničních kolejových vozidlech.

Dalšími významnými tématy byly přednášky o systému ERTMS a jeho součástech GSM-R a ETCS, kdy v přednáškách zazněly informace od legislativních požadavků na interoperabilitu až po výsledky provozního nasazování systému ETCS v rámci jeho pilotního projektu v úseku Poříčany – Kolín. Nezanedbatelným tématem byla i technologie dálkového ovládání zabezpečovacích zařízení, automatické stavění jízdních cest a konvergence systémů.

Z Číny přímo na Slovensko

Vlak přivezl zásilku monitorů a elektroniky.

Na Slovensko dorazil první přímý nákladní vlak z Číny. Souprava s kontejnery překonala více než 12 tisíc kilometrů dlouhou trasu za 17 dní. Železniční dopravu zboží zabezpečila dceřiná společnost ruských železnic TransContainer, která si na východním Slovensku loni pronajala překladiště Dobrá. Vlak přivezl monitory, komponenty pro výpočetní techniku a elektroniku, dále bude směřovat do Polska. Ruský TransContainer má dceřiné společnosti na Ukrajině, Slovensku, v Rakousku, Německu a Finsku a připravuje založení společností v Číně a Jižní Koreji.

Počet kontejnerových vlaků z východní Asie by měl proto postupně narůstat. Vlak s elektronikou by měl na Slovensko jezdit jedenkrát týdně. Stejně často by sem měl již brzy směřovat i vlak s magnezitem. TransContainer, který sídlí v Moskvě, zaměstnává v Rusku přibližně 6 tisíc lidí. V zemi provozuje 47 překládkových terminálů.

(red)

Propadlý tunel ve Slezsku

VÁŽNÁ KOMPLIKACE. Optimalizace 3. koridoru narazila na problém: propad zeminy v budovaném tunelu u Jablunkova. FOTO **AUTOR**

Rekonstrukci železničního tunelu v Mostech u Jablunkova na 3. koridoru zkomplikovala nečekaná havárie. V neděli 15. listopadu ráno se zbortilo asi 70 metrů tunelu, o dva dny později dalších 12 metrů.

Báňský úřad pozastavil v tunelu veškeré stavební práce a Správa železniční dopravní cesty z preventivních důvodů zastavila železniční provoz i v sousedním tunelu. Stavební firma v něm nainstalovala speciální zařízení, které vyhodnocuje, zda nedochází k dalšímu posunu hornin. Cestující v úseku Mosty u Jablunkova – Čadca využívají náhradní autobusovou dopravu. Některé mezistátní vlaky jezdí odklonem.

Začalo to třímetrovou prasklinou

Onu neděli ráno kolem čtvrté hodiny se objevila malá, asi tři metry dlouhá prasklinka. Bylo to v místech, kde se dobíralo jádro a počva, tedy spodek tunelu. „Kopali jsme právě na povolený postup metr devadesát. Chtěli jsme si to do rána nachystat, abychom měli usazené bretexy a podobně. V šest při svačině a střídání se z tunelu ozvalo dunění," vzpomíná vedoucí odklízecích prací stavební firmy Subterra Petr Středula. Vzápětí volal technik Firesty z opačné strany tunelu, že se tunel bortí a na svahu bylo vidět, jak padají stožáry a jiskří elektrické dráty.

„Trvalo to všechno asi deset patnáct minut. Zůstala tam jen manipulační plošina, nikdo nepřišel o život. Svatá Barborka, patronka horníků, zapracovala," pokračoval s úlevou Petr Středula a současně odmítl veškeré spekulace, že by zával souvisel se stavebními postupy. „Jsou tu jílovce, prachovce, svahové území. Už při ražení původních tunelů s tím měli naši předkové obrovské problémy. Od začátku jsme věděli, že se pohybujeme ve složitých hydrogeologických podmínkách," dodává Petr Středula a vysvětluje, jak po vyhodnocení situace byly neprodleně zahájeny sanační práce na obou koncích závalu.

VÝSTAVBA TUNELU SE TEĎ KVŮLI HAVÁRII OPOZDÍ A PRODRAŽÍ.

Splaz ve vzdálenosti 70 metrů od portálu byl pokrytý síťovinou a vrstvou stříkaného betonu, která se dále přitížila asi 200 tunami další horniny, aby již nemohlo dojít k posunům. Na opačné straně závalu ve vzdálenosti 168 metrů od portálu se tunel proti další destrukci zabezpečuje zevnitř.

Sanační práce prioritou

Stavebníci v určité vzdálenosti od propadu rozepřeli tubus pažením a za ním vybudovali mohutné betonové příhrady. Dále se posiluje primární ostění o dalších 60 cm s využitím armatury a stříkaného betonu. Do prostoru mezi pažením a příhradou přijde více než 900 kubíků čerpatelného betonu, propadlý terén se zaveze hlušinou z Dolu Paskov a zhutní.

Zatímco se v pátek 20. listopadu už pracovalo na bagrování přístupu pro nákladní auta, v terénu nad neporušenou částí tunelu se pohybovali specialisté z firmy Kolejconsult s georadarem, aby prozkoumali stupeň porušení masivu a vypracovali celoplošný profil svahu s případnými diskontinuitami. Jak uvedl tiskový mluvčí firmy Subterra Vladislav Beneš, o dalším postupu ve výstavbě tunelu není zatím rozhodnuto, prioritu mají nyní sanační práce, aby již nedocházelo k dalšímu pohybu v masivu.

Místo ražby hloubení

Od pondělí 23. listopadu pokračují práce na výstavbě sekundárního ostění v neporušené části tubusu. Práce se tam zastavily ve vzdálenosti 250 metrů od portálu na opačné straně a do konce roku by se mohlo dokončit dalších 150 metrů směrem k závalu. Zbývající část z celkem 612 metrů dlouhého tunelu bude třeba postavit znovu. Zřejmě se už nebude pokračovat klasickou hornickou razicí metodou, ale hloubením.

Výstavba tunelu se opozdí a prodraží. Zatím nelze určit, jak havárie ovlivní dokončení stavby Optimalizace trati Bystřice nad Olší – Mosty u Jablunkova – Slovensko plánované na listopad 2011. Jak ale Petr Středula ujistil, tunel bude dokončen v předpokládané kvalitě, aby zde mohlo jezdit i Pendolino. **IVAN SKULINA**

VÝLUKA

V souvislosti s propadem tunelu ČD nahradily všechny vlaky osobní přepravy, včetně spojů EuroCity Praha - Ostrava - Žilina a zpět, v úseku Jablunkov-Návsí - Čadca (SK) autobusy. Noční rychlíky Šírava R 442 Humenné (odj. 19.59 h) - Praha hl. n. (příj. 8.30 h) / R 443 Praha hl. n. (odj. 20.40 h) - Humenné (přij. 9.19 h) a Excelsior R 440 Košice (odj. 18.02 h) - Cheb (příj. 9.42 h) / R 441 Cheb (odj. 18.14 h) - Košice (příj. 10.07 h) jedou odklonem přes Horní Lideč mimo Ostravsko. V době uzávěrky nebylo stále jasné, dokdy tato opatření potrvají.

RSM: Šlapanice na trati 340

Termín rekonstrukce železniční stanice Šlapanice byl spojen s návštěvou papeže Benedikta XVI.

Stanice Šlapanice se nachází v těsné blízkosti Brna. Najdete ji na trati 340 Brno – Uherské Hradiště. Stanice je plně zapojena do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje.

Nejen nová fasáda

Objekt původní výpravní budovy Šlapanice je datován rokem 1887. Funkčně napojená přístavba vznikla později. V roce 2001 proběhla rekonstrukce veřejných WC a souvisejících vnitřních instalací budovy. V této době se bohužel ještě nepodařilo zajistit dostatek prostředků na další nutné úpravy, které si již technický stav objektu vyžadoval. To se podařilo až letos v létě.

Od července do září došlo k výměně střešního pláště, dále byly opraveny vadné prvky krovu a provedeny nové klempířské prvky. Na řadu se dostala rovněž výměna oken a dveří, hydroizolace nosného zdiva podřezáním a nová fasáda. Na rekonstrukci výpravní budovy navázala úprava zpevněné plochy okolo budovy. Dále byl rekultivován pozemek v širším okolí výpravní budovy.

DŘÍVE. Výpravní budova byla postavena už v roce 1887, sousední přístavba vznikla později. FOTO **AUTOR (2x)**

NYNÍ. Od července do září procházel nádražní objekt rozsáhlou rekonstrukcí. Upraveny byly i přiléhající pozemky ve vlastnictví ČD.

Poutníky přivítala opravená budova

Plánovaný termín dokončení prací byl směřován k návštěvě papeže Benedikta XVI. v Brně-Tuřanech 27. září 2009, kdy železniční stanice sloužila jako výchozí a koncová stanice vlaků pro cestující směřující na bohoslužbu na brněnském letišti. Termín se splnit podařilo, takže poutníci se mohli podívat na novotou zářící nádraží. Kvalita dopravy se samozřejmě podstatně zvýšila i pro ostatní cestující.

Závěrem zbývá dodat, že do budoucna by bylo vhodné ještě předláždit I. nástupiště, které je majetkem Správy železniční dopravní cesty. Kromě toho zbývá ve spolupráci s radnicí Šlapanic naplánovat rekonstrukci příjezdové komunikace k výpravní budově.

LUBOMÍR KŘIVÁNEK

Autor je ředitel RSM Brno.

sousedé

Nákladní vagony nahrazují čluny

S ohledem na nízké stavy vody na řekách mají poskytovatelé intermodální dopravy opět více práce. Transfracht zvyšuje k překonání překážky v kontejnerové plavbě na Labi počet týdenních spojů kontejnerového vlaku z Riesy do Hamburku a Bremerhavenu ze čtyř na pět. Rovněž na Rýně jsou nachystány podniky Contargo a Neska Intemodal převést na koleje dopravu kontejnerů z vnitrozemské plavby.

Depo ICE se modernizuje

DB investují do modernizace depa ICE v Hamburku-Eidelstedtu 3,3 milionu eur. Další 2,45 milionu eur bude stát nová technologie pro údržbu dvojkolí rychlovlaků. V současné

době se v Hamburku udržují nejstarší soupravy ICE 1 a motorové jednotky ICE-TD řady 605, využívané pro spojení Berlín / Hamburk – Kodaň. Modernizované dílny budou schopny udržovat všechny typy rychlovlaků ICE. První část bude dokončena v červnu 2010.

Šéf DB požaduje férovou soutěž

Šéf německých drah DB Rüdiger Grube se vyslovil pro větší volnou soutěž na kolejích v Evropě. „Nesmí se stát, že na německých kolejích ostatní volně konkurují DB, ale

na domovských tratích jsou chráněni svými vládami," řekl na veletrhu Messe Rail v Dortmundu. Bránění liberalizaci totiž zvýhodňuje silnici. V SRN je v současnosti asi 360 dopravců, kteří DB konkurují na železniční síti.

Preventivní vlak i v Německu

Na německých železnicích zahyne ročně 40 mladých lidí. Záměr snížit tento počet vede DB, policii a další partnery k pořádání preventivního vlaku. Cílem je oslovit děti a mládež mezi 10 a 15 lety, upozornit je na nebezpečí a varovat před rizikovým chováním. Za tímto účelem si DB pronajímají speciální výchovný vlak ze Švýcarska. V letošním roce zavítá například do Berlína, Hamburku, Mnichova nebo Lipska.

DB Schenker Rail se reorganizuje

Firma DB Schenker Rail se bude k 1. lednu 2010 reorganizovat, čímž by mělo dojít ke zjednodušení řídicích struktur. Obchod bude rozdělen v Německu do tří oblastí – střed, západ a východ, v rámci Evropy na oblasti prodej, výroba, lidské zdroje a finance. K úpravám dojde i u současných odborů Automotive a Intermodal, které budou začleněny do regionálních i evropských oblastí. Současně dojde i k řadě personálních změn v managementu firmy.

(PeŠŤ, kla, sh)

Do zahraničí bez větších změn

Mezistátní jízdní řád 2010 nepřinese na našem území mnoho změn v jízdě vlaků. Pokud k nějakým úpravám dojde, budou vyvolány požadavky zahraničních železnic.

ZA HRANICE. Mezistátní spoje nabízejí pohodlná místa pro všechny. FOTO **MICHAL MÁLEK**

Mezistátní jízdní řád nejvíce ovlivňuje rozsáhlá stavební činnost v Rakousku. Kvůli rekonstrukci hlavního nádraží v Salcburku a především Wien Südbahnhof se významně mění trasy společných spojů u našich jižních sousedů. V Polsku pak provoz mezistátních spojů ovlivnila úsporná opatření železniční společnosti PKP.

Nejzásadnější domácí novinkou je vedení vlaků EuroCity ze SRN přes Prahu do Rakouska a na Slovensko přes pražské hlavní nádraží.

Rakousko

Nejvíce změn čeká cestující u mezistátních vlaků do Rakouska. Kvůli rekonstrukci je pro vlaky z Prahy zcela uzavřeno nádraží Wien Südbahnhof a jednotlivé spoje pojedou na různá nádraží ve Vídni. Nejvíce jich zamíří na příměstské nádraží Simmering a dále na Meidling, některé pojedou dál do stanice Wiener Neustadt. S ohledem na dlouhou dobu jízdy do nových zastávek ve Vídni cestujícím doporučujeme vystoupit již na nádraží Wien Simmering, odkud lze dojet linkou metra U 3 za dvanáct minut přímo do centra města na Stephansplatz a za dvacet minut na nádraží Westbahnhof, odkud odjíždí vlaky na západ Rakouska, do Německa a Švýcarska.

Nově pojede v pracovní dny a v sobotu první ranní spoj EC Gustav Mahler z Prahy již ve 4.39 h. Vlak EC Vindobona z Hamburku a Prahy pojede nově až do/z jihorakouského Villachu stejně jako dosavadní vlak EC Polonia Varšava – Ostrava – Vídeň. Naopak z Prahy bude zrušen polední spoj EC Zdeněk Fibich. Cestovní čas z Prahy na vídeňské nádraží Simmering se díky zkrácení pobytu v Břeclavi zredukuje u řady spojů o sedm minut na 4 hodiny a 19 minut.

Po dokončení rekonstrukce trati z Rakouska do Znojma bude obnoven přímý provoz vlaků Znojmo – Vídeň. Denně půjde o sedm párů spojů. Na trati z Českých Budějovic do Vídně dojde ke změnám jízdních řádů v návaznosti na zahájení elektrického provozu od 13. června 2010. Zlepší se návaznosti spojů ČD a ÖBB, přestupní stanice se přesune z Gmündu (NÖ) do Českých Velenic.

Na trase Praha – České Budějovice – Linec je rozšířen počet spěšných vlaků v úseku České Budějovice – Linec ze dvou na čtyři páry. První odjede z Českých Budějovic v 8.04 h a další, doplněný spoj odjede ve 14.17 h. Cestovní doba u těchto přímých spojů se oproti současnému modelu s osobními vlaky a přestupy zrychlí o 20 až 40 minut. Největší změnou na této trase je nahrazení dosavadního vlaku EC Jože Plečnik Praha – Salcburk vlakem IC Anton Bruckner v trase Praha – Linec. Důvodem je rozsáhlá modernizace nádraží v Salcburku a omezená kapacita jeho kolejiště. Cestující však budou mít v Linci i nadále přípoje na vlaky do Salcburku, Innsbrucku a Bregenzu.

Švýcarsko, Slovinsko a Chorvatsko

Beze změn zůstává provoz přímých lůžkových nebo lehátkových vozů v relacích Praha – Salcburk – Curych. Přímý lůžkový vůz Praha – Salcburk – Lublaň – Záhřeb bude v provozu pouze od 2. května do 13. září.

Německo

K minimálnímu počtu změn dochází v provozu mezi Českou republikou a SRN. Rozsah dopravy i časové polohy vlaků do značné míry kopírují současnou nabídku spojení. K dílčímu vylepšení dochází na trase do Bavorska.

Prakticky stejný bude provoz regionálních vlaků přes Železnou Rudu, z Domažlic do Furthu im Wald i z Chebu do Marktredwitzu. Rychlíky v relaci Praha – Plzeň – Mnichov / Norimberk pojedou přibližně ve stávajících časových polohách, cestovní doba se však u většiny spojů zkrátí téměř o 10 minut. Nově budou všechny spoje na německém území provozovány společností Arriva (dosud byla polovina vlaků provozována DB Regio), jež nabídnou cestování vozíčkářům i služby cestujícím s jízdními koly. Nejkomfortnějším spojem zde bude rychlík Franz Kafka Praha – Mnichov, ve kterém budou zařazeny i moderní klimatizované vagony ČD.

Podobně jako dosud bude provozována regionální i dálková doprava na železničních přechodech mezi Čechami a Saskem od Chebu po Liberec. Beze změn jsou i spoje EuroCity z Prahy do Berlína, Hamburku, Binzu (ostrov Rujana) a komfortní noční hotelové vlaky EuroNight/CityNightLine z Prahy do Amsterodamu a Curychu.

Polsko

Polské železnice PKP v současné době významně snižují náklady a omezují některé spoje. To se dotklo také rozsahu dopravy do České republiky. Zrušeny jsou oba přímé vlaky Praha – Hradec Králové – Wroclaw a jsou nahrazeny jen jedním rychlíkem Orlice v trase Pardubice hl. n. (odj. 17.44 h) – Choceň – Letohrad – Wroclaw (příj. 21.51 h). V opačném směru odjíždí Orlice z Wroclawi v 6.02 h a do Pardubic hl. n. přijede v 10.12 h. Přeshraniční dopravu na tomto místě zajišťuje také několik osobních spojů Lichkov – Międzylesie.

Prakticky shodný je víkendový provoz mezi Jesenickem a polskou Nysou a Opolem, jeden pár osobních vlaků přibude mezi polskými Katovicemi a Ostravou. Na žádost polské strany byl zrušen vlak EC Comenius Praha – Krakov, který bude na českém území nahrazen vnitrostátním spojem InterCity. Jen s určitými časovými úpravami však zůstávají v provozu denní spoje EC Praha v trase Praha – Ostrava – Varšava a vlaky EC Polonia a Sobieski z Rakouska přes Břeclav, Přerov a Ostravu do Varšavy. Cestovní doba se u těchto vlaků zkrátí na polském území asi o 20 minut. Nově tak například cesta z Prahy do Varšavy potrvá 8 hodin a 13 minut. Bez zásadních změn zůstává zachováno noční spojení vlaky Silesia a Chopin s přímými vozy z Prahy do Varšavy a Krakova.

Východní Evropa / Rusko

Beze změn zůstává také přímé vlakové spojení Vltava z Prahy do Moskvy, které veze také přímé vozy do Minsku, Petrohradu a Saratova a prostřednictvím dalších vlaků zajišťuje i přímé spojení Moskvy s Vídní nebo Budapeští. Rychlík Silesia zajistí také dopravu přímých lůžkových vozů z Prahy do Kyjeva a Oděsy.

Jižní Slovensko a Maďarsko

Ani u dopravy na jižní Slovensko a do Maďarska nedochází k žádným významným změnám. Vlaky z Prahy do Bratislavy pojedou prakticky ve dvouhodinovém intervalu. Zrušeny budou vlaky EC František Křižík Praha – Bratislava a Devín Bohumín – Břeclav – Bratislava. Spoj EC Moravia změní svou časovou polohu a ve směru na Slovensko prodlouží svou trasu Bohumín – Břeclav – Bratislava až do Nových Zámků.

Do Bratislavy již nepojede jednotka 680 Pendolino z důvodu časové změny u vlaků z Vídně a Bratislavy, které se budou nově spojovat v Břeclavi. Proto musí být tento spoj sestaven z klasických vozů.

Dojde také ke zkrácení cestovních časů. Nejvíce uspoří vlaky z Bratislavy do Prahy, a to 15 minut. Spoje EC tak urazí trasu Bratislava – Praha za 4 hodiny a 13 minut. O pět minut se zkrátí cestovní čas z Prahy do Bratislavy i z Budapešti do Prahy.

Denní i noční spoje nebo přímé vozy směřující do Maďarska, Srbska nebo Bulharska zůstávají v provozu v obdobném rozsahu jako nyní. V létě tak bude i nadále zajištěno přímé spojení lůžkovým nebo lehátkovým vozem z Prahy do Varny, Burgasu, Soluně a Baru. Naopak bude zrušen pravidelný rychlík Jadran do chorvatského Splitu. S ohledem na vysoké finanční požadavky zahraničních železnic za průjezd charterového vlaku je zatím otevřena možnost zachování tohoto spojení pro letní sezonu 2010.

Severní a východní Slovensko

Spojení na sever Slovenska je dlouhodobě stabilizované a ani zde nedochází k významných změnám. Je zachováno jedno přímé denní spojení Prahy a Košic vlakem EC Košičan, který i nadále jede přes Valašsko a zajišťuje také přepravu osobních aut. Rozšířil se však počet spojů, které jedou z Prahy přes Ostravu do Žiliny. Nově v této trase pojede EC Kysuca s odjezdem z Prahy hl. n. v 6.11 h a EC Jan Perner s odjezdem v 16.11 h.

Noční doprava je zachována v současném rozsahu. Nejpohodlnější cestování nabízí EuroNight (EN) Slovakia, včetně přepravy osobních automobilů z Prahy do Popradu a Košic. V provozu zůstávají také rychlíky Šírava Praha – Humenné a Excelsior Cheb – Praha – Košice. Jízdní řád počítá také s posilovým nočním vlakem Vihorlat Praha – Košice, který pojede v období zvýšené poptávky po cestování.

Kromě přímých rychlíků zajišťují tyto spoje i přepravu množství přímých vozů, ať již s místy k sezení, či lůžkovými nebo lehátkovými vagony. V jízdním řádu 2010 tak pojedou u nočních spojů i nadále například přímé vozy Praha – Zvolen, Plzeň – Košice, České Budějovice – Košice nebo Brno – Košice. Rozsah regionální přeshraniční dopravy na česko-slovenské hranici je srovnatelný s jízdním řádem pro rok 2009.

Spojení pro vozíčkáře i cyklisty

České dráhy se svými zahraničními partnery zajišťují i v příštím roce ve vybraných mezistátních spojích přepravu vozíčkářů a cyklistů. Ve vlacích jsou zařazeny speciální bezbariérové vozy nebo vagony s místy pro jízdní kola. Cestování vozíčkářů je zajištěno do SRN, Rakouska, Slovenska a Maďarska například vlaky Vindobona, Jan Jesenius nebo Košičan. Tyto vlaky nabízejí i přepravu jízdních kol. Spoje pro přepravu vozíčkářů a také jízdních kol jsou v jízdním řádu vyznačeny příslušnou poznámkou.

PETR ŠŤÁHLAVSKÝ

krátké zprávy ze světa

Nový dohlížecí drážní orgán

Národní shromáždění schválilo počátkem října v Paříži zákon o ustavení nezávislého drážního dohlížecího úřadu. Tento orgán nazvaný Autorité de régulation des activités ferroviere (Araf) má dohlížet na veškeré drážní činnosti. Hlavním cílem je zajistit všem aktérům stejné podmínky na trhu, jak potvrdil francouzský státní sekretář Dominique Bussereau. Kromě toho nový zákon požaduje ustavení podniků pro regionální dopravu OFP. Zde je záměrem lepší napojení regionů na vedlejší tratě a přístavů na tratě hlavní.

Poptávka po RoLa přes Brenner trvá

Provozovatel doprovázených přeprav RoLa, rakouská firma Ökombi, přepravila v loňském roce na ose přes Brenner 206 tisíc nákladních automobilů, což je dosavadní rekordní hodnota. V prvních pěti měsících roku 2009 vzrostla poptávka po těchto přepravách o devět procent, a to i přes hospodářskou krizi. Denně se tak nabízelo 26 párů vlaků. Protože na Brennerské dálnici došlo od 1. července 2009 k dalším omezením, je i nadále zaručeno dobré využití vlaků. Cílem je dosáhnout vytížení až devadesát procent.

Fischer možná bude prezidentem UIP

Předseda představenstva akciové společnosti VTG Haiko Fischer je připraven převzít prezidentství Mezinárodní unie soukromých vozů UIP se sídlem v Bruselu. Na posledním plenárním zasedání organizace oznámil současný prezident Bruno Dambrine, jenž je majitelem půjčovny vozů Ermewa, rezignaci. Důvodem je, že jeho podnik se má dostat do sféry vlivu francouzských státních drah SNCF. Pokud se transakce neuskuteční, Dambrine by zůstal ve funkci ještě do září 2010.

Rodina Desiro se rozšiřuje

Společnost Siemens Mobility představuje svým novým výrobkem Desiro City další platformu vlaků pro příměstské rychlodráhy, regionální vlaky a interregionální vlaky ve Velké Británii. Základ modelu je koncipován jako jednovozový vlak. Na základě různých požadavků může být délka souprav variabilní. Možné konfigurace jsou od tří do dvanácti vozů v délce od 62 do 240 metrů. Desiro City dosáhne max. rychlosti 160 km/h a může jezdit na tratích napájených stejnosměrným (750 V) i střídavým (25 kV) proudem.

Nový tunel v New Yorku

Hlavní ostrov Manhattan v New York City má získat nové kolejové spojení s pevninou. V červnu letošního roku byla zahájena výstavba dvoukolejného tunelu pod řekou Hudson. Hodinová přepravní kapacita má činit 90 tisíc cestujících v každém směru. Náklady mají dosáhnout celkové výše 8,7 miliardy dolarů, čímž se budování podzemního koridoru stalo v současnosti nejdražším dopravním projektem USA. Výstavba je financována i z peněz vlády určených na konjunkturní programy.

(sh, kla)

▼ volný čas

Lyžařský zájezd pro děti

Chtějí si vaši potomci zalyžovat? Jestli ano, máme pro vás nabídku zájezdu za dotovanou cenu.

Odbor personální Generálního ředitelství Českých drah ve spolupráci s cestovní kanceláří ČD travel pořádá již druhý ročník lyžařského zájezdu pro děti zaměstnanců Českých drah. Je určen především dětem ve věku od 6 do 15 let. Cena pobytu je 2850 korun po dotaci, přičemž zahrnuje ubytování s plnou penzí, služby zkušené lektorky, dopravu autobusem, zdravotnický dozor, celodenní lyžování a zábavný program. Místo zájezdu je v horské chatě Domov – Koliba v Deštné v Orlických horách. Termín byl stanoven na 6. až 13. března příštího roku.

S veškerými dotazy se můžete obracet na Blanku Havelkovou, tel. 972 232 038 nebo 725 758 728, e-mail HavelkovaB@gr.cd.cz. Pro přihlášení lze využít kontakt na Blanku Jíšovou z kanceláře ČD travel: tel. 972 243 055, 602 473 285, e-mail jisova@cdtravel.cz.

(red)

PŘIJMEME

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Správa dopravní cesty Pardubice
Hlaváčova 206
530 31 Pardubice
nabízí místo
podnikového právníka
na HPP s nástupem od 1. 1. 2010.

Požadujeme:
- vysokoškolské vzdělání právnického typu,
- 3 roky praxe v oboru,
- znalost práce na PC,
- samostatnost.

Kontakt:
Pavla Sejkorová
972 322 867, 724 403 559
sejkorova@sdc.pce.szdc.cz

KUŘÁCI

ODVYKNETE. 90% úspěch!
Tel.: 224 214 617, 604 207 771

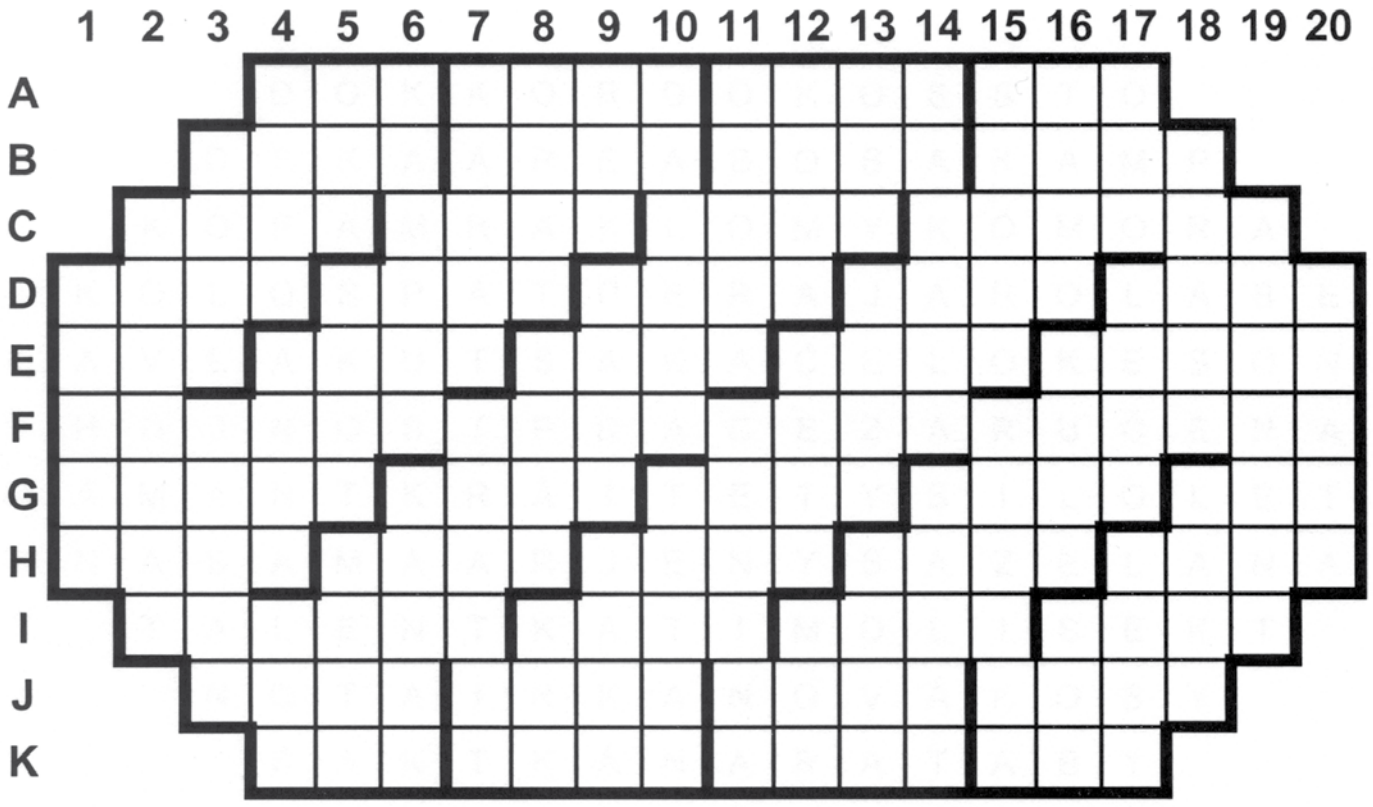

Holandské přísloví:
Starý dům a mladá žena – ... (dokončení v tajence).

VODOROVNĚ: A. Opravna lodí; šermířská zbraň; zkosení (tech.); stovka. – **B.** Přikrývka; plošná výměra pozemků; neobuta; druh spojení trámů. – **C.** Šedesát kusů; oblak; povrchové doly; temná vedlejší místnost. – **D.** Kruh; nebdít; psací potřeby; vesna; evropská řeka. – **E.** Klekání; ostrý přízvuk; krátké kabáty; přední část; potápěčský zvon. – **F. TAJENKA**. – **G.** Milenec (zastar.); násobeno; příbuzné; zásobník na obilí; pohyb vzduchem. – **H.** Národní úřad pro letectví a kosmonautiku (zkr.); sopečný kráter (geol.); japonská platidla; kopt; provazy. – **I.** Nadání; mistři meče; šatní motýlci; šumivé víno. – **J.** Hudební značka; Evropanka; nedávno vzniklá; nástroje ženců. – **K.** Rybářský pytel; vyráběn na stavu; mongolský pastevec; spojka.

SVISLE: 1. Hořák. – **2.** Železářství. – **3.** Vespod; listnatý strom. – **4.** Sklad; ženské jméno; výherní poukázka. – **5.** Smyčky; hovězí dobytek; cíl (knižn.). – **6.** Areál vysoké školy; obyvatel Tichomoří. – **7.** Jednotka ryzosti zlata; prodělávat. – **8.** Obracet pluhem; pařát; část těla. – **9.** Hrdina (knižn.); notový zápis; která. – **10.** Vzdálená; strnutí šíje. – **11.** Ohrazený lesní pozemek; poštovní známka. – **12.** Vada čočky; vojenské jednotky; epidemie. – **13.** Symetrály; splavy; noční pták. – **14.** Náš bývalý skokan na lyžích; locika. – **15.** Téměř; nebezpečí nezdarů. – **16.** Na tom místě (zastar.); karetní barva; severský přežvýkavec. – **17.** Značka cizího pracího prášku; zeleninový pokrm; porosty stromů. – **18.** Pašík; nátěry. – **19.** Předplatitel. – **20.** Starořecká pohřební oběť.

NÁPOVĚDA: H. maar, **20.** enata.

AUTOR: PETR HAJNIŠ

Znění tajenky: **HOJNOST PRÁCE ZARUČENA**

PANÍ MÓDA. V prostorách soupravy Pendolina, přistaveného na pražském hlavním nádraží, proběhla večer v pondělí 23. listopadu přehlídka nových pletených modelů známé návrhářky Dany Dobřichovské.

FOTO **MICHAL MÁLEK**

sport ▼

Kdo vyhrál ve scrabble

Po roce se opět sešli příznivci hry scrabble z řad železničářů a jejich rodinných příslušníků.

Organizátorem již osmého mistrovství republiky železničářů ve skládání slov byla Traťová strojní stanice. Setkání se tentokrát uskutečnilo v Hradci Králové. Hrálo se celkem sedm kol s hrací dobou 40 minut + 2 tahy na kolo a s maximální dobou na tah 2 minuty. Švýcarský systém turnaje umožnil, že v průběhu turnaje hráli spolu soupeři podobné výkonnosti, takže všichni měli možnost sehrát zajímavé a často rovnocenné partie.

Na třetím místě tentokrát skončil Vladimír Vladyka (DKV Pardubice), loňský mistr Josef Grosskopf (PO Česká Třebová) byl letos druhý a vítězem se již poněkolikáté (naposledy v roce 2007) stal Jiří Frejka (DKV České Budějovice). Pro všechny zúčastněné připravili organizátoři věcné ceny, v soutěži o zvláštní cenu generálního ředitele TSS za nejlepší slovo s železniční tematikou zvítězil tentokrát Milan Seidl (žst. Jaroměř) za slovo šíně. Za nejvíce bodované slovo obdržel cenu i Vladimír Chládek (DKV Praha).

Celý turnaj proběhl ve velmi přátelské atmosféře, o čemž svědčí i to, že v průběhu partií nedošlo k žádnému oficiálnímu protestu a drobné nejasnosti se mezi hráči řešily bez problémů a s humorem. Tradiční hlavní organizátor turnaje a zároveň hlavní rozhodčí mistrovství v jedné osobě, Zbyněk Burda z TSS, tak neměl prakticky žádnou práci. Účastníci turnaje se určitě již těší na další ročník.

JIŘÍ SPÁČIL

ČD travel CESTOVNÍ KANCELÁŘ

- **Polsko – Kudowa Zdrój – hotel Verde Montana*****
  Minirelax pro každého. 10.–12. 12. Cena 2650 Kč/os. zahrnuje: 2x ubytování ve dvoulůžkovém pokoji, 2x polopenzi (snídaně bufet, večeře 3chodové menu dle denní nabídky včetně studených nápojů), neomezený vstup do krytého bazénu, parní komory, sauny, jacuzzi, laconia a fitness, 1x klasickou masáž celého těla, bahenní lázeň, parkovné v ceně hotelu.
  Poslední železniční stanice na našem území – Náchod, odtud autobusem (cena jízdenky cca 14 Kč) do Kudowy Zdróje.

Jednodenní autobusové zájezdy

- **5. 12. – Norimberk, odjezd z Prahy přes Plzeň. Cena 650 Kč zahrnuje:** zájezdový autobus, služby vedoucího zájezdu (císařský zámek, císařské stáje, Frauenkirche případně Dům Albrechta Dürera, šibeniční cesta, mýtnice, katarinské ruiny aj.), volno na návštěvu adventních trhů. Možnost nástupu v Plzni.
- **12. 12. – Drážďany a pohádkový zámek Moritzburg. Odjezd z Prahy, cena 550 Kč zahrnuje:** zájezdový autobus, služby vedoucího zájezdu. (Prohlídka Drážďan – sídelní zámek, Albertinum s klenotnicí, Zwinger, Semperova opera, Katedrála Yenidze aj.), volno na návštěvu vánočních trhů. Možnost nástupu v Děčíně.

Zájezdy na staré Fip

- **14.–16. 2. Karneval v Benátkách, ostrovy Murano, Burano. Cena 1590 Kč/os zahrnuje:** 2x místenku, 1x lehátko, služby vedoucího zájezdu. **Cena nezahrnuje:** vstupy, městskou dopravu (loď), komplexní pojištění klienta, vlakovou dopravu. **Nadstandardní služby:** doplatek za lehátko T6 (T4) Venezia – Wien 570 Kč (820 Kč) – nutno objednat při sepsání cestovní smlouvy. **Jízdenky:** zaměstnanci ČD, jejich rodinní příslušníci a důchodci ČD – FIP: ÖBB, FS, rodinní příslušníci důchodců ČD – FIP: FS a 50% FIP na průjezd Rakouskem.
- **6.–11. 3. Za památkami antického Říma, cena 3990 Kč/os. Cena zahrnuje:** 3x nocleh, 3x polopenzi, 3x místenku, služby vedoucího zájezdu. **Cena nezahrnuje:** vstupy, městskou hromadnou dopravu (cca 5 eur), komplexní pojištění klienta, vlakovou dopravu. **Nadstandardní služby:** doplatek za lehátko T6 (T4) Wien – Roma 570 Kč (820 Kč), Roma – Wien 570 Kč (820 Kč) – nutno objednat při sepsání cestovní smlouvy. **Jízdenky:** zaměstnanci ČD, jejich rodinní příslušníci a důchodci ČD – FIP: ÖBB, FS, rodinní příslušníci důchodců ČD – FIP: FS a 50% FIP na průjezd Rakouskem.
- **22.–28. 3. Za poznáním Neapolského zálivu, cena 6390 Kč. Cena zahrnuje:** 4x ubytování s polopenzí, 6x místenku, autobusový výlet do Caserty s českým průvodcem (bez vstupu cca 10 eur), trajekt Neapol–Ischia–Neapol, transfer v den příjezdu a odjezdu, vstupy do hotelového bazénu, celodenní vstup na termální koupaliště, dárek, služby vedoucího zájezdu, pojištění CK. **Cena nezahrnuje:** výlet na Amalfitánské pobřeží, výlet Pompeje + Vesuv, vstupy, komplexní pojištění klienta (individuální pojištění pro cesty, pobyt a na storno zájezdu), vlakovou dopravu. **Nadstandardní služby**: doplatek za lehátko T6 (T4) Wien – Roma 570 Kč (820 Kč), Roma – Wien 570 Kč (820 Kč) – nutno objednat při sepsání cestovní smlouvy. **Jízdenky:** zaměstnanci ČD a jejich rodinní příslušníci FIP: ÖBB a FS.
- **20.–28. 3. Madrid a jeho okolí, cena 5990 Kč zahrnuje:** 4x ubytování, 7x místenku včetně příplatků, služby vedoucího zájezdu. **Cena nezahrnuje:** vstupy, komplexní pojištění klienta, vlakovou dopravu. **Nadstandardní příplatek:** doplatek za lehátko T6 (T4) Wien – Bologna 570 Kč (820 Kč), Bologna – Wien 570 Kč (820 Kč), Port Bou – Madrid 330 Kč, Madrid – Port Bou 330 Kč (nutno objednat při sepsání cestovní smlouvy). **Jízdenky:** zaměstnanci ČD – FIP: ÖBB, FS, SNCF, RENFE, rodinní příslušníci FIP: ÖBB, FS a RENFE a 50% FIP pro průjezd Francií.

Adventní a vánoční lázeňské pobyty 2009

- **Poděbrady – Hotel Bellevue Tlapák******
  Adventní víkend 27.–29. 11., 4.–6. 12. nebo 11.–13. 12.
  Cena 3414 Kč/os./pobyt zahrnuje: 2x ubytování (ve dvoulůžkovém pokoji), 2x plnou penzi, uvítací přípitek, 1x odpolední kávu se zákuskem, 1x míchaný drink v nočním baru, klasickou ruční masáž, solno-jodovou jeskyni, podvodní masáž, návštěvu předvánoční výstavy ve skanzenu Přerov nad Labem.
- **Vánoční pobyt: 22.–26. 12. 2009, cena za osobu ve dvoulůžkovém pokoji: 6100 Kč, jednolůžkový pokoj 7575 Kč.** Cena zahrnuje: 4 noci, 4x plnou penzi, uvítací drink, štědrovečerní večeři s vánoční nadílkou, bazén s protiproudem, klasickou ruční masáž, uhličitou koupel, solno-jodovou jeskyni, taneční večer se skleničkou vína, procházku po Poděbradech s průvodcem.
- **Horský hotel Tatra Velké Karlovice, Vánoční relaxační pobyt 3denní, 23.–25. 12. 2009. Cena za osobu ve 2lůžkovém pokoji: 2390 Kč, příplatek za 1lůžkový pokoj 1000 Kč. Cena zahrnuje:** 2x ubytování se snídaní, slavnostní štědrovečerní večeři, překvapení pod stromečkem, posezení s koledami, vánočním pečivem a punčem, možnost nástupu pobytu 23. 12. dopoledne, relaxační program (1x hydromasážní whirlpool, kyslíková terapie), fitness bez omezení.
- **Mariánské Lázně, hotel Polonia, Vánoční pohoda 22.–27. 12. 2009. Cena za osobu ve 2lůžkovém pokoji I. kat. 5990 Kč. Cena za osobu ve 2lůžkovém pokoji II. kat. 4990 Kč zahrnuje:** 5x ubytování, 5x plnou penzi, posezení s živou hudbou a svařeným vínem, štědrovečerní večeři s přípitkem, vánoční dárek.
- **Silvestr na ostrově Ischia – penzion Casa Nicola – 29. 12.–3. 1. cena 5700 Kč/os. zahrnuje:** 4x ubytování ve dvoulůžkovém pokoji, 4x polopenze, gala silvestrovskou večeři, volný vstup do hotelového bazénu, transfery přístav/hotel/přístav celý den, koupání v termálním parku Tropical, novoroční výstup na sopku Epopeo. **Cena nezahrnuje:** dopravu, rezervační doklady, trajektové lístky, cestovní pojištění klientů.

Kontakty

ČD travel, s. r. o., Na Příkopě 31, tel. 972 243 051, 972 243 052, 972 243 057, pobočky Na Příkopě 31, tel. 972 243 071, Praha hl. nádraží 972 241 861, Brno hl. nádraží 972 625 874, provozní doba: pondělí až pátek 9.00–17.00 h.
e-mail: obch@cdtravel.cz, johnova@cdtravel.cz, www.cdtravel.cz

Železničář **VYDÁVAJÍ** České dráhy, a. s., nábř. L. Svobody 12, 110 15 Praha 1, IČ 70994226 | Vychází každý čtvrtek. | e-mail: zeleznicar@cd.cz | www.cd.cz/zeleznicar | **PŘEDSEDA REDAKČNÍ RADY:** Jiří Havlíček
ŠÉFREDAKTORKA: Sandra Chvojková | **VEDOUCÍ REDAKTOR:** Pavel Tesař | **ADRESA REDAKCE (MÍSTO VYDÁNÍ):** Železničář, České dráhy, a. s., generální ředitelství, nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1. | **REDAKTOŘI – TEL.** 972 23 30 91
HAVÍŘOV – TEL. A ZÁZN. 972 75 14 78 | **TECHNICKÁ REDAKTORKA:** Ivona Hybrantová (Hybrantova@gr.cd.cz) | **OBJEDNÁVKY INZERCE A PŘEDPLATNÉHO:** Eva Balíková, tel. 972 23 30 90, e-mail: Balikova@gr.cd.cz | **UZÁVĚRKA INZERCE** ve čtvrtek ve 12 h.
HONORÁŘE DOPISOVATELŮM se zasílají měsíčně poštou nebo bankovním převodem na číslo účtu. Nemohou však být vyplaceny, pokud autor nesdělí redakci adresu a rodné číslo. | Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.
VYDAVATELSKÝ SERVIS ZAJIŠŤUJE GRAND PRINC, spol. s r. o. | Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod č. MK ČR E 6680 ze dne 4. 2. 2003 | ISSN 0322-8002

pošta

Poděkování od Ligy vozíčkářů

Ve dnech 20.–23. října se konal mezinárodní veletrh zdravotnické techniky, rehabilitace a zdraví Medical Fair Brno – Central Europe a REHAPROTEX. Liga vozíčkářů byla spoluorganizátorem doprovodného programu Pro Váš úsměv. Vedle již tradičního programu, jako je výstava chráněných dílen, rady neziskových organizací, ukázky hipoterapie, canisterapie a vycvičených vodicích a asistenčních psů, přednášky, příjezd Vlaku plného úsměvů a další, se zde návštěvník mohl setkat s letošní novinkou, což byl Aktivní koutek, kde si mohl každý vyzkoušet sporty na speciálně upraveném invalidním vozíku, chůzi či jiné aktivity bez používání zraku a další běžné situace ze života člověka s postižením. Chci Českým drahám velice poděkovat za to, že byly nápomocny při realizaci doprovodného programu Pro Váš úsměv. Jsme za to velice vděčni.

JAN CHARVÁT

Dárci krve si ocenění zaslouží

Reaguji na článek Dárkyně krve se Zlatým křížem o Ivetě Mestekové, který vyšel v Železničáři č. 44. V tomto článku se mimo jiné uvádí, že odběr krve trvá 50 minut. Ale to je podle mě nesmysl. Zřejmě došlo k záměně krve a krevní plazmy. Já osobně jsem také bezpříspěvkovým dárcem krve, mám již také všechna ocenění jako paní Mesteková, včetně Zlatého kříže III. stupně, ale za odběr krve, ne krevní plazmy. Z tohoto důvodu vám mohu sdělit, že odběr krve trvá dvě až pět minut. Další rozdíl je v tom, že krev je z lékařského hlediska důležitější a využitelnější než krevní plazma. A dále krev můžete darovat maximálně v termínech: muži 5x za rok, ženy 4x za rok, kdežto krevní plazmu lze darovat mnohem častěji (i po 14 dnech). Závěrem bych uvedl, že jsem rád, že nás bezpříspěvkových dárců krve i krevní plazmy je na dráze povícero, za což bych všem dárcům poděkoval.

LADISLAV KAISER

Jaká je sleva pro důchodce

Pracuji již několik let jako osobní pokladník a měl bych tudíž mít všechny možné slevy, jak se říká, v malíčku. Ale v úterý 10. listopadu jsem zjistil, že se ještě mám co učit. Přišel totiž cestující (držitel zákaznické karty pro důchodce) s výtiskem Mladé fronty DNES, kde toho dne vyšel celostránkový článek Džungle slev na dráze. V něm se mimo jiné praví, že ze zákona mají důchodci nárok na slevu 50 procent; pokud si ale vyřídí In-kartu, bude jejich celková sleva 75 procent. Pročetl jsem si ještě jednou text a usoudil jsem, že Roman Šulc, na kterého je odkázáno, zřejmě myslel zákaznickou kartu pro důchodce, ale ve výši slevy se bohužel spletl. Zákazníkovi jsem se omluvil a vysvětlil mu, jak je to doopravdy. Správně by mělo být, že sleva činí 25 procent z obyčejného jízdného na In-kartu a z toho další sleva 50 procent jako důchodce. To znamená, že celková výše slevy činí 62,5 procenta.

JOSEF HAHN

Jak jsme vypátrali, chyba se stala na straně Mladé fronty DNES, jejíž redaktor chybně poskládal procenta slev.

Dopisy jsou redakčně upraveny a kráceny.

Do Pendolina přes Metro

STÁLE NA CESTÁCH. Do Českých drah přivedl Silvii Klavačovou inzerát, který její syn objevil v bezplatném deníku Metro. FOTO **AUTOR (2x)**

Ostravská stevardka Silvie Klavačová z dceřiné společnosti Českých drah Jídelní a lůžkové vozy si prací v Pendolinu splnila svůj dávný sen – pracovat v atraktivním prostředí.

Právě takovým prostředím se pro ni staly bistro oddíly na nejrychlejších českých vlakových spojích. „K vytouženému zaměstnání jsem se dostala díky inzerátu, který jsem našla v deníku Metro. Noviny přinesl domů jednoho podzimního dne před třemi lety můj syn Honzík. Společně se svou mladší sestrou Gábinou mě okamžitě v dobrém slova smyslu tak vyhecovali, že jsem se šla hned druhý den ráno o místo na Pendolinech ucházet," říká s úsměvem paní Klavačová. Současně zdůrazňuje, že do doby, než přišla na vlaky Pendolino, nikdy na železnici nepracovala.

Touha po nekonvenčním zaměstnání

„Nejdříve jsem se vyučila jako servírka a později vystudovala střední hotelovou školu. Po absolvování školy jsem odešla pracovat do restauračních zařízení, včetně známého stravovacího řetězce Eurest. Nicméně jsem stále toužila po nějaké změně a trochu nekonvenčním zaměstnání v oboru gastronomie. Můj sen se splnil ve vlacích Pendolino, kde průběžně obsluhuji cestující nejen mezi Ostravou a Prahou, ale jezdím i na mezinárodních spojích do Vídně," sděluje Silvie Klavačová.

ZA PULTEM. Na klienty se snaží být vždy milá a příjemná. I naštvaný cestující si může zlepšit náladu u dobrého drinku.

Vzhledem ke svým zkušenostem už může porovnávat zákazníky z různých zemí. Současně je přesvědčena, že cestující na vlacích Pendolino jsou zpravidla příjemní a usměvaví. „Setkávám se nejen s řadou milých lidí z České republiky, ale i s cestujícími ze západní Evropy či Ameriky. Ti mně třeba často vyprávějí o svých zemích, a tím si tak rozšiřuji svůj kulturní obzor," dodává s úsměvem stevardka.

DÍKY PRÁCI POTKÁVÁM HODNĚ LIDÍ ZE ZÁPADNÍ EVROPY I USA.

„Tahle práce mě doopravdy baví. Vždy mě potěší, když si například některý naštvaný zákazník na baru zlepší náladu třeba malým drinkem či jen tím, že si spolu popovídáme. Svým přístupem se snažím být na naše klienty příjemná a milá a záleží mi na tom, aby se u nás cítili jako doma. Jsem přesvědčena, že se všechny situace na baru i ve vlaku dají vyřešit v klidu a s úsměvem."

Největší oporu má v Honzíkovi a Gábině

A jak se na máminu práci dívají její dvě děti ve věku jedenáct a šestnáct let? „Úžasně mně fandí a podporují mě. Vzhledem k tomu, že žiji jenom s nimi, jsme na sobě více závislí, ale současně si i více pomáháme. Mám radost, že se děti dovedou bez problémů vypravit samy do školy a pomáhají bez velkých řečí i v domácnosti. Jsem s nimi v průběžném telefonickém kontaktu i během jízdy do zahraničí a určitou jistotu poskytují během mé nepřítomnosti i moji rodiče – tedy babička a děda mého Honzíka a Gábiny.

VŠECHNY SITUACE U BARU BY SE MĚLY ŘEŠIT PŘEDEVŠÍM V KLIDU.

Babička a děda bydlí asi deset minut chůze od našeho domu, což je velká výhoda. A pokud vyšetřím třeba čtyři dny turnusového volna, popadnu děti a jedeme někam na společný výlet třeba do hor, což náš malý rodinný kolektiv dokonale utužuje. Vzhledem k tomu, že je naše země pěkná, ráda vyjíždím za krásami naší přírody, kde jednoznačně preferuji Beskydy a Jeseníky. Toužím sice po cestování do zahraničí, nicméně to plánuji někdy v budoucnu. V současnosti je pro mě prioritou rodina a práce," dodává paní Silvie.

Jak říká, asi nejtěžší ze všeho je výchova dětí. I když má v dětech oporu, musí se denně potýkat, stejně jako jiné rodiny s dětmi, s řadou problémů, které se někdy jeví takřka nepřekonatelné. „Každopádně jsem mile překvapena, když se na první pohled hrozivý problém vyřeší hladce. Přes všechny problémy zůstávám optimistkou," ukončuje vyprávění spokojená Silvie.

MARTIN HARÁK

pošta

Hledáme zprávy o odbojové činnosti

Děkuji vám za přílohu o železničních vozidlech za války v časopisu Grand Expres. Detailní rozbor svědčí o bohatém zdroji informací. Proto vám píši. Můj otec Josef Kolovratník z Petrovic nad Orlicí se za války zapojil do odbojové činnosti. Vím, že se podílel na vykolejení vojenského transportu na konci války, ke kterému došlo mezi žst. Týniště nad Orlicí a Petrovice nad Orlicí v místě, kde jsou souběžné koleje, i mezi žst. Týniště a Bolehošť, a došlo tak k přerušení dopravy na obou těchto tratích. Podílel se i na dalších akcích a působil jako spojka odbojové skupiny.

Otec nikdy nežádal žádné zvýhodnění z titulu své odbojové činnosti, nepožádal ani o zvýšení důchodu. Nyní pracuji na rodokmenu naší rodiny a snažím se objasnit záslužnou činnost svých předků. V této věci jsem se obrátil například na Vojenský ústřední archiv, ale bez úspěchu. Nevíte o nějakých záznamech, které by doložily uvedené přerušení dopravy za války?

JANA KOLOVRATNÍK

Informace nám můžete posílat na Zeleznicar@cd.cz.

ibžd

Krnov 13. listopadu

V nočních hodinách v žst. Krnov došlo k prudkému najetí motorového vozu 843.021-7 na osobní vozy řady Btax při posunu, jeden z vozů po nárazu vykolejil. Jeden zaměstnanec ČD byl lehce zraněn, škoda byla předběžně vyčíslena na 201 tisíc korun. Událost šetří RIBŽD Ostrava.

Benešov – Bystřice 14. listopadu

V odpoledních hodinách v km 131 mezi žst. Benešov u Prahy a Bystřice u Benešova se střetl rychlík 645 s nákladním automobilem Tatra, který stál v průjezdném průřezu provozované koleje. Nikdo nebyl zraněn, škoda byla předběžně vyčíslena na 40 tisíc korun. Událost šetří RIBŽD Praha.

Česká Lípa 14. listopadu

Ve večerních hodinách v žst. Česká Lípa vykolejil při posunu motorový vůz 810.012-5 na výhybce číslo 30. Škoda byla předběžně vyčíslena na 25 tisíc korun. Událost šetří RIBŽD Ústí nad Labem. **(MirKo)**

Rumunský Banát očima železničářů

V Pardubicích začala v pátek 20. listopadu výstava fotografií členů skupiny foto Zemského svazu FISAIC ČD. Téma zní: rumunský Banát.

Na vernisáži se kromě sdružení mladých amatérských hudebníků, kteří překvapili několika irskými baladami, představilo i sedm vystavujících: František Pecho, Tomáš Kazil, Marie Ččheidzeová, Jiřina Marášková, manželé Radka a Vít Stanovští a Jarmila Šmerhová. Posledně jmenovaná je zároveň výkonnou tajemnicí Zemského svazu FISAIC ČD, ale i hlavní organizátorkou výstavy.

Krajina jako z pohádky

Jarmila Šmerhová označila všechny fotografie jako perfektní. Vyzdvihla hlavně roli pardubického fotografa a majitele galerie Petra Moška: „Je už třetím rokem naším lektorem, věnuje se naší amatérské činnosti, máme u něj i pracovnu, zázemí a možnost fotografování nejen v okolí, ale i v odlehlých koutech tohoto zajímavého kraje.

HUDBA POVZNÁŠÍ. Na vernisáži fotografií z rumunského Banátu byly ke slyšení irské balady od amatérských umělců. FOTO **AUTOR**

KDE A KDY

Výstava fotografií se koná v Hronovické ulici č. 4737 v Pardubicích. Bude otevřena až do 21. ledna příštího roku vždy od pondělí do pátku od 10 do 18 hodin, v sobotu od 10 do 13 hodin. Ukázky z tvorby fotografů FISAIC ČD můžete vidět i na stránkách www.fisaic-foto.cz.

Všichni, kdo venkov Rumunska znají, vědí, že to je svět sám pro sebe. „Banát je úplně to nejlepší, co člověka může potkat. Jestli jste někdy viděli pohádku s Ladislavem Peškem Obušku z pytle ven, tak je to přesně tam!" doplňuje další z vystavujících Radka Stanovská.

Další výstava? Možná výtopna Jaroměř

Pod hlavičkou FISAIC působí i další odborné skupiny, např. železniční modeláři, malíři, filmaři, videoamatéři, filatelisté nebo esperantisté. Fotografové plánují v příštím roce setkání v pomořanském Stargardu na mezinárodní výstavě fotografií FISAIC.

„Je dobré, že se díky ČD mohou rozvíjet schopnosti a talent zaměstnanců. Ti pak pod hlavičkou FISAIC mohou zpětně prezentovat ČD," míní Jarmila Šmerhová a říká, že s ostatními fotografy byli nedávno fotit v železničním muzeu Jaroměři. „Máme připravenou kolekci fotek z výtopny Jaroměř a velice se těšíme, že to ČD budou moci nějak využít."

MARTIN NAVRÁTIL

kam jet

S Mikulášem po Bratislavě

Mikulášské jízdy se uskuteční i u našich východních sousedů. Klub přátel historie železniční dopravy Bratislava východ uspořádá ve spolupráci se ŽSR mikulášskou jízdu historickým vlakem taženým parní lokomotivou 331.037 Maďarka. Na požárním vlaku se blýskne motorová lokomotiva T 679.019. Souprava bude tvořena historickými dvounápravovými vozy. Jízda po Bratislavě začne v 10 hodin ve stanici Nové Mesto, odkud se pojede po trase Hlavná stanica – Lamač – Petržalka – Nové Mesto. Jízdenky budou v prodeji v obchodě JR Line – Modelár, Špitálska 53, Bratislava. Více info na kphzd@gmail.com.

Do Prešova přijede český čert

Za další mikulášskou jízdou na Slovensku bude potřeba cestovat více na východ. Klub historických kolejových vozidel při Lokomotivním depu Haniska u Košic zve všechny na jednu ze dvou jízd motorovým

vozem Hurvínek M 131.1125 z Košic do Prešova, které se uskuteční rovněž v sobotu 5. prosince. V Prešově bude možnost navštívit vánoční trhy. Pozoruhodné je, že kromě Mikuláše a anděla je zde inzerován čert, který přijede až z České republiky.

Do Frýdlantu a Řasnice s párou

V neděli 6. prosince vyjede parní „čtyřistadvacettrojka“, provozovaná Společností železniční Jaroměř, na mikulášskou jízdu z Liberce (odjezdy v 8.46 a 12.45 h) přes Raspenavu do Frýdlantu v Čechách a dále po lokálce do Řasnice. Odtud se vlak vrací v 10.41 nebo 14.41 h zpět do Liberce.

Akci pořádá Společnost železniční Jaroměř a KCOD Liberec za podpory Libereckého kraje, města Frýdlantu a obcí Raspenava, Stráž nad Nisou, Mníšek, Oldřichov v Hájích, Krásný Les a Dolní Řasnice. Ve vlaku platí speciální tarif, ceny jízdenek se podle ujeté vzdálenosti pohybují v rozmezí od 50 do 150 korun. Děti do tří let jedou zdarma.

Oslavy 110 let jilemnické lokálky

Připomínka výročí této kouzelné regionální dráhy podél horního toku řeky Jizery se připravuje na sobotu 12. prosince. Oslav 110. výročí se kromě mladoboleslavské lokomotivy 423.0145 zúčastní i libe-

recká lokomotiva 310.0134 a jaroměřský motorový vůz Hurvínek. V jednání je i fotografování mezi populárními mechanickými návěstidly ve vrcholové stanici v Martinicích v Krkonoších, případně i noční fotografování. Jízdní řády se připravují, sledujte weby pořádajících spolků. **(mn)**

Vlakem od jezer až vysoko do hor

KRASAVICE. Úzkorozchodné lokomotivy sice působí na pohled drobně, přesto musí na strmých úsecích ukázat svoji sílu. FOTO **AUTOR (4x)**

Pro ty, kteří mají rádi železnici a líbí se jim cestování vlakem, je Švýcarsko zemí zaslíbenou. Vlak totiž v této malé alpské zemi jede doopravdy všude.

Asi sedmdesát procent území Švýcarska zabírají hory. Na relativně malém území najdeme současně hned několik desítek čtyřtisícových vrcholů. Patrně každého napadne, že v takovém terénu je nesmysl stavět železniční tratě. Opak je ale pravdou a houževnatí Švýcaři již od roku 1847 postupně zastavěli kolejemi každou dostupnou plochu.

Podívejme se v tomto čase na dvě zajímavé dráhy. Záměrně jsou vybrány ty, na nichž mohou zaměstnanci Českých drah využít jízdenky FIP s aplikací SP (Schweizerische Privatbahnen). Kdo nelituje finančních prostředků, může využít po těchto trasách luxusních služeb panoramatických vlaků.

Zentralbahn

Úzkorozchodné vlaky společnosti Zentralbahn (ZB) spojují východiska horských drah – Interlaken Ost a Lucern. Vlaky jezdí ale také po druhé trase z Lucernu do Hergiswilu a horského Engelbergu. Dráha nesla donedávna název LSE (Luzern-Stans-Engelberg Bahn). Vlak po výjezdu z Lucernu projede kolem rozsáhlého jezera Vierwaldstättersee a ze stanice Hergiswil, kde se dráha dělí, se vydá kopcovitým terénem do malebného průsmyku Brünigpass.

Na druhou stranu „kopce“ pak souprava opatrně sjede pomocí ozubnice až do Meiringenu. Zde se nachází úvrať a vlak dále pokračuje adhezně. Během jízdy se můžeme kochat loukami s pasoucími se krávami. Poté dojedeme do stanice Brienz, odkud vláček uhání skoro dvacet kilometrů podél dalšího jezera – Brienzersee. Po necelé půlhodině svižné jízdy dojedeme do konečné stanice Interlaken Ost, kde se dá přestoupit na vlaky standardního rozchodu společnosti BLS, které míří dále do hlavního města Bernu.

A pro ty, kteří mají dobrodružného ducha a jsou ochotni si připlatit, čekají v Interlakenu Ost krásné soupravy vlaků společnosti BOB (Berner Oberland Bahn), které zájemce vyvezou do horského místa Kleine Scheidegg (2061 m n. m.). Odtud již vyráží horské ozubnicové vlaky na nejvýše položené evropské nádraží Jungfraujoch, jež se nalézá v neuvěřitelné výšce 3454 metrů nad mořem.

Vlaky společnosti Zentralbahn jezdí v hodinovém intervalu mezi 7. a 21. hodinou. Na trati jezdí i povinně místenkové vyhlídkové vlaky GoldenPass Panoramic.

Rhätische Bahn

Na jihovýchodě Švýcarska, v největším a také nejpozoruhodnějším kantonu Graubünden, najdeme rozsáhlou síť úzkorozchodných železnic společnosti Rhätische Bahn, v místní rétorománštině se jí říká Ferrovia Retica.

Patrně nejvíce fascinujícím zážitkem je jízda na 144 kilometrů dlouhé trase z Churu přes Sankt Moritz (Svatý Mořic) do italského Tirana, kudy jezdí i luxusní vyhlídkové vlaky Bernina Express, ovšem příplatkové.

Začátek úžasného výletu na jízdenku FIP SP je v Churu, obrovském přestupním uzlu. Vlak jede zprvu rychlíkovým tempem údolím Rýna. Pozorně si všímejme historických hradů, zřícenin a středověkých staveb, jež zaujmou neobvyklou architekturou. Za stanicí Thusis začíná vlak stoupat až k technickému zázraku – kamennému mostu Landwasser Viadukt. Železnici slouží již neuvěřitelných sto let.

Po projetí stanice Filisur dráha najednou začne prudce stoupat a díky pěti spádovým tunelům se vláček dostane za chvíli adhezně výš takřka o půl kilometru. O tomto úseku se říká, že jde o jednu z nejkrásnějších železničních tras světa. Nahoře vlak dojede k tunelu Albula, kde „vykřižuje“ protivlak a za chvíli se již nalézáme ve Svatém Mořici.

Z Mořice pokračují přímé vlaky Rhétské dráhy přes Pontresinu – bránu do světa švýcarských ledovců – až na vrchol trasy, do stanice Ospizio Bernina ležící v nadmořské výšce 2253 metrů. Vláček začne pomalu klesat, nejprve do oblíbeného turistického místa Alp Grüm, a pak kruhovými viadukty sjede až do italského městečka Tirano, které leží pouhých 429 metrů nad mořem. Patrně už nikoho nepřekvapí, že si na konečné můžete dát pravou italskou pizzu stylově pod rozkvetlými palmami.

MARTIN HARÁK

PŘÍJEZD. Švýcarské vlaky slouží turistům i místním obyvatelům.

ŠVÝCARSKO A VLAKY

První železniční trať ve Švýcarsku o délce dvou kilometrů, tehdy určená jen pro nákladní dopravu, byla zprovozněna v roce 1844 v Basileji, cestujícím začaly vlaky sloužit až o tři roky později mezi Curychem a Badenem. Díky tradiční spolehlivosti využívají švýcarské vlaky hojně nejen turisté, ale i místní obyvatelé, kteří si k srdci berou ochranu životního prostředí. Vlaky jim ale také ušetří spoustu času a starostí s parkováním vlastních automobilů. Kvůli nádherným švýcarským přírodním scenériím byly zřízeny i speciální panoramatické železniční trasy, po nichž jezdí vlaky, jako například Glacier Express, Bernina Express, GoldenPass Panoramic a další.

Při jízdě z Churu uvidíme z okna spoustu historických objektů.

Mnoho elektrických lokomotiv slouží spolehlivě desítky let.

Po kolejích do rodiště Jiřího Wolkera

Prostějov je nejen rodištěm básníka Jiřího Wolkera, ale také jedním z nejkrásnějších měst na Moravě.

Ve druhé polovině 19. století byl Prostějov třetím nejvýznamnějším městem na Moravě – po Brnu a Jihlavě. Město rychle rostlo a brzy mu začaly být těsné městské hradby. Po jejich zbourání roku 1869 už nic nebránilo tomu, aby sem zavítala i železnice. První vlak se zde objevil 1. července 1870.

Výletníci, kteří vystoupí z vlaku na prostějovském hlavním nádraží, mohou pro další cestu využít autobusy MHD. Pokud však nejste unaveni, zvládnete cestu do centra města i pěšky. Vaše první kroky by měly vést na náměstí T. G. Masaryka. Jeho dominantou je budova nové radnice. Byla postavena v letech 1911 až 1914 v historizujícím stylu. Šedesát šest metrů vysoká radniční věž měla být původně podle projektu ve středu budovy. Zástupcům města se ale nepodařilo odkoupit sousední dům, a tak musely být záměry architektů zredukovány.

Nová radnice ale není jediným objektem, který stojí na náměstí za povšimnutí. Pamětní deska na fasádě domu U sv. Antonína (č. p. 22) připomíná, že právě v tomto objektu se narodil básník Jiří Wolker (1900–1924).

V jižní části náměstí T. G. Masaryka se nachází budova staré radnice. Byla postavena v první polovině 16. století v duchu renesance. Od roku 1905 se zde nachází Muzeum Prostějovska s výstavou hodin, národopisnou expozicí Haná a se stálou geologickou a paleontologickou výstavou. V muzea ale najdete i stálou výstavu dokumentující životní pouť Jiřího Wolkera. Od roku 1939 spravuje básníkovu pozůstalost; jeho osobní předměty, doklady, knihy, část rukopisů, fotografie a korespondence tvoří nejzajímavější část expozice o jeho životě. Muzeum Prostějovska je otevřeno celoročně denně kromě pondělí od 9.30 do 12 h a od 13 do 17 h.

Prostějov se právem chlubí jednou z nejkrásnějších staveb české secese. Tvoří západní část Vojáčkova náměstí a jedná se o Národní dům postavený podle projektu zakladatele české moderní architektury Jana Kotěry v letech 1905 až 1907. Od Národního domu se můžete vydat přes Smetanovy sady k další zajímavé památce, renesančnímu zámku ze 16. století, který je vyzdoben novorenesančními sgrafity.

TOMÁŠ REZEK

SECESE. Národní dům je chloubou Prostějova. FOTO **WIKIPEDIE**